

S. C. I N F O R M N E T – S. R. L .
C L U J   N A P O C A

PLAN DE URBANISM GENERAL
P E N T R U
COMUNA CIURILA JUDEȚUL CLUJ
V O L U M U L – I I I
STRATEGII DE DEZVOLTARE DURABILĂ
PERIOADA 2018-2028

BENEFICIAR: CONSILIUL LOCAL CIURILA
PROIECTANT :   SC - INFORMNET - SRL CLUJ NAPOCA
SIMBOL: S-01-2016
FAZA: PLAN DE URBANISM GENERAL
DATA: FEBRUARIE 2017

F O A I A   D E   S E M N Ă T U R

PROIECTANT :   SC-INFORMNET-SRL CLUJ NAPOCA
ADMINISTRATOR: INF. DRAGOȘ CRIȘAN _____
ȘEF DE PROIECT : ING. OVIDIU CRIȘAN _____

- 2 0 1 7 -

CUPRINSUL DOCUMENTAȚIEI

1. Foaia de semnături
2. Cuprinsul documentației
3. Noțiuni teoretice cu privire la dezvoltarea localităților
  - 3.1. Extinderea spațială a localităților
  - 3.2. Influența orașului asupra unităților administrative – teritoriale
  - 3.3. Raportul rang – mărime
  - 3.4. Caracteristicile sistemelor de localități
  - 3.5. Modele ale structurii urbane
  - 3.6. Criterii de delimitare ale comunei Ciurila
4. Analiza teritoriului
  - 4.1. Localizare geografică , cadrul administrativ – teritorial
  - 4.2. Cadrul natural , mediu
  - 4.3. Evoluția populației și potențialul demografic
  - 4.4. Patrimoniul natural și construit
  - 4.5. Rețeaua de localități
  - 4.6. Infrastructura tehnică
  - 4.7. Potențialul turistic
  - 4.8. Zonificare teritorială
5. Analiza sectorială
  - 5.1. Turism
  - 5.2. Agricultură , piscicultură , silvicură
  - 5.3. Industrie , producție , distribuția energiei , construcții
  - 5.4. Funcțiuni economice și sociale
6. . Analiza diagnostic (Analiza SWOT) – sinteză
7. Diagnostic , disfuncționalități și priorități
  - 7.1. Analiza factorială – multicriterială
  - 7.2. Premizele dezvoltării durabile prin valorificarea resurselor locale
8. Dezvoltarea economică durabilă
  - 8.1. Principii strategice de dezvoltare durabilă
  - 8.2. Factorii catalizatori ai dezvoltării durabile
  - 8.3. Axele de dezvoltare durabilă
  - 8.4. Încadrarea comunei Ciurila în structura de dezvoltare județeană
  - 8.5. Obiective strategice propuse
  - 8.6. Propuneri pentru dezvoltarea durabilă
9. Programe prioritare de finanțare
  - 9.1. Etapele amenajării și dezvoltării teritoriului
  - 9.2. Programele prioritare de finanțare etapa –I-
  - 9.3. Programele prioritare de finanțare etapa –II-
  - 9.4. Programele prioritare de finanțare etapa –III-

1. NOȚIUNI TEORETICE CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA LOCALITĂȚILOR

Capitolul este o adaptare la condițiile comunei Ciurila a capitolului “Noțiuni teoretice cu privire la zona periurbană” din studiu “Amenajarea teritoriilor periurbane” elaborat pentru municipiul Bistrița de Universitatea Babeș – Bolyai Cluj Napoca , Facultatea de Geografie coordonator prof. univ. dr. Pompei Cocean , ediția 2007.

1.1. EXTINDEREA SPAȚIALĂ A LOCALITĂȚILOR

Indiferent de mărime existența așezării umane este justificată în condițiile în care pentru membrii societății sunt asigurate :

a). Funcțiunile de bază ale așezării umane : economică , tehnico – edilitară , educațională , sanitară , socială , culturală , etc ;

b). Valorificarea în interesul comunității a potențialului economic dat de arealul geografic aflat în administrație ;

c). Conservarea și păstrarea calității mediului ambiant.

Relația directă existentă între condițiile de viață existente la nivelul localității și nivelul calitativ la care sunt asigurate funcțiunile de bază ale acesteia conduce la definirea criteriilor de durabilitate și de atractivitate pentru stabilirea populației în cadrul așezării umane , având ca principală consecință expansiunea spațiului locuibil.

Expansiunea așezării umane , proces ce operează în toate timpurile , se realizează sub două forme : extinderea spontană sau extinderea dirijată (planificată).

Extinderea spontană (la nivelul localităților rurale) se realizează prin **aglutinare** (alipirea sistematică de noi construcții la vechiul nucleu urban) , **extinderea în formă de stea** (dezvoltarea localității în lungul căilor de comunicația) și extrem de rar prin **extindere polinucleară** (în care în perimetrele de extindere dezvoltă un nou centru de regulă comercial)

Extinderea dirijată constă în abordarea studiului și modelării fenomenului urban pe baza principiilor sistemice , conform căruia se tinde la „transferul” de la **rețelele de așezări** la **sisteme de așezări** caracterizate prin : organicitate , complexitate , integritate , adaptabilitate.

Referindu-ne la comuna Ciurila (constituită din localitățile Ciurila – reședința de comună – Filea de Jos , Filea de Sus , Pădureni , Pruniș , Sălicea , Săliște și Șutu) , prin „Planul de Urbanism General pentru comuna Ciurila județul Cluj” , se dorește trecerea de la **extinderea spontană** la **extinderea dirijată** , valorificându-se în interesul comunității , potențialul turistic și economic al teritoriului aflat în administrația comunei. În același timp se urmărește reducerea la minimum a suprafețelor de teren necesare a fi introduse în intravilan adoptând principiile sistemice de organicitate , complexitate , integritate , adaptabilitate.

1.2. INFLUENȚA ORAȘULUI ASUPRA UNITĂȚII ADMINISTRATIV – TERITORIALE

În totalitate structurile administrative din spațiul rural se dezvoltă sub influența celor mai apropiate orașe . În funcție de mărime , de rang și de activitățile pe care le concentrază , orașul își exercită influența pe arii de extindere variabilă , pe direcții și cu intensități diferite , având ca unic scop asigurarea existenței și prosperității proprii și în final definind **zona lui de influență** . Teoretic , puterea de influență a orașului asupra regiunii este direct proporțională cu mărimea acestuia și invers proporțională cu distanța față de acesta.

Înfluința orașului asupra zonei rurale se manifestă sub forme multiple având unele caracter centriped iar altele caracter centrifug . În acest sens evidențiem :

a). **Influențe cu caracter centriped** : deplasări pentru muncă în oraș ; influența comercială; aprovizionare cu alimente și materii prime ; atracția medicală și școlară ; atracția culturală , administrativă și judecătorească ;

b). **Înfluențe cu caracter centrifug** : migrarea industrială ; migrarea rezidențială ; influența politico – administrativă .

Prin natura și intensitatea relațiilor orașului cu regiunea și prin gradul de subordonare a acesteia se formează **zonele de influență urbană**. În țara noastră , cu înțeles identic sau aproape identic , se utilizează și noțiunile de **zonă periurbană** și **zonă preorășenească** , toate având sensul de arii ce sunt influențate sau influențiază în mod direct orașul.

Zona de influență a unui oraș este rezultatul suprapunerii și interferenței unor influențe individuale sau reciproce a urbanului asupra ruralului adiacent. Dar , cum se poate ușor constata, tipuri de influențe nu coincid cu aria de propagare. Bunăoară aria de recrutare a forței de muncă este mult mai restrânsă decât influența funcției universitare. Pentru definirea limitelor ariilor de influență studiile teoretice au definit următoarele modele mai importante :

a). **Modelul von Thunen** care are ideea principală în organizarea spațiului rural adiacent în funcție de distanța față de oraș și perisabilitatea produselor.

În esență modelul aplicat în cadrul sistemelor urbane se „traduce” prin desfășurarea concentrică de areale funcționale ale orașului în raport cu gradul de intensificare a utilizării spațiului urban , respectiv accesul și prețul terenului. Astfel se definesc :

- Zona centrală caracterizată prin utilizarea intensivă a spațiului pentru concentrarea magazinelor și a birourilor de toate categoriile ;
- Al doilea sector , situat la distanță mică față de centru , marcat de o utilizare intensivă a terenului ca urmare a concentrării rezidențiale (clasa înstărită și clasa săracă) ;

- Al treilea sector , amplasat la o distanță medie față de centru , se dezvoltă spațiu rezidențial ocupat de clasa cu venituri mijlocii și mari ;

- Al patrulea sector , amplasat la distanță mare față de centru se desfășoară terenurile agricole , în cele mai numeroase cazuri cu utilizare intensivă (sere , solarii, livezi , terenuri legumicole , etc.) .

b). **Modelul Christaller** – bazat pe existența unui spațiu plan de câmpie , distribuția uniformă a populației în spațiu , resurse uniforme distribuite în spațiu și producții agricole uniforme , aprovizionare cu bunuri și servicii de la cel mai apropiat loc central , ierarhizarea locurilor centrale și evitarea amplasării locurilor centrale în apropierea unui posibil rival.

Aceste principii au condus la divizarea spațiilor uniforme în unități sub formă de hexagon cu amplasarea zonei centrale în centru hexagonului , respectiv la ierarhizarea rangurilor centrelor în care există un singur centru de rangul cel mai înalt.

c). **Modelul gravitațional sau al interacțiunii** , bazat pe legea gravitației formulată de Newton , prin asimilarea „corpurilor” cu așezările umane împreună cu populația lor, odată cu creșterea numerică a populației crește și intensitatea dintre orașele în cauză. Modelul poate fi utilizat pentru determinarea teoretică a limitei de migrație dintre două teritorii adiacente , a ponderii populației ce utilizează un loc central , precum și la determinarea ariei de influență a unei localități cu rol de loc central în raport cu alta învecinată (prin punctul de atracție zero).

Comuna Ciurila se încadrează în modelul de importanță **Modelul von Thunen** , organizarea spațiului rural adiacentă , în funcție de distanța față de oraș, încadrează comuna Ciurila în al treilea sector (față de Municipiul Cluj Napoca) distanța față de zona urbană de atracție conducând la dezvoltarea spațiului rezidențial (exemplificăm prin localitatea Sălcea) și la desfășurarea de activități agricole , pentru celelalte localități componente ale comunei Ciurila.

Raportat la influența orașului asupra comunei Ciurila , aceasta se găsește sub influența capitalei de județ Cluj Napoca (influență cu caracter centriped constând în :

deplasări pentru muncă ; influența comercială; aprovizionare cu alimente și produse industriale ; atracția medicală și școlară ; atracția culturală , administrativă și judecătorească) . Valorificarea , prin „Planul de Urbanism General pentru comuna Ciurila județul Cluj” a potențialului agricol și a atracției turistice dată de configurația peisajului și a lacurilor piscicole , corelat cu valorificarea pe piața din Cluj Napoca a produselor prelucrate din materiile prime agro – zootehnice existente în zonă , conduce la relaizarea unui raport de influență reciprocă a urbanului asupra ruralului adiacent, în sensul că comuna Ciurila pentru urban va deveni o atracție prin dezvoltarea spațiului rezidențial și o atracției pentru recreere , se va reduce caracterul centriped în sensul deplasării pentru muncă , se vor diversifica gama de profesii solicitate în perimetru comunei Ciurila.

1.3. RAPORTUL RANG – MĂRIME

Acest raport stabilește relația între rangul așezării umane și mărimea acesteia , fiind puse în evidență două tipuri principale de variante și anume :

a). **Distribuție primară** în care capitala se detașează net , sub aspectul mărimii demografice , cât și sub aspectul concentrării de funcțiuni urbane principale;

b). **Distribuție binară** în cazul în care , la nivelul țării sau al regiunilor , întâlnim orașe de mărimi aproape egală , care își dispută rolul de centru în cadrul teritoriilor adiacente.

Distribuția primară se întâlnește cu precădere în țările cu suprafață mică și în țările cu economie slab dezvoltată . Există și excepții precum Franța sau Austria în care orașele capitală nu au rivali reductabili .

Distribuția binară se întâlnește , în general , în statele dezvoltate economic și cu grad înalt de urbanizare.

Referindu-ne la România , este unanim acceptată ideea conform căreia creșterea capitalei să se realizeze în ritmuri mai scăzute , în opoziție cu metropolele provinciale (printre care și Cluj – Napoca) care trebuie să devină competitori reductabili cu capitala și deci să cunoască ritmuri de dezvoltare mai accelerate. În acelaș timp metropolele provinciale trebuie fortificate cu funcțiuni administrative suplimentare , ca rezultat al procesului de descentralizare decizională și administrativă

1.4. CARACTERISTICILE SISTEMELOR DE LOCALITĂȚI

Prin **sistemul de localități** se înțelege o asociere liberă a unor așezări învecinate , indiferent că aparțin urbanului ori ruralului , între care s-au stabilit relații de cooperare strânse, ca urmare a plasării teritoriale diferențiate , inegale dimensional și calitativ al funcțiunilor , respectiv a dotărilor cu rol deloc central.

La nivelul României sunt stabilite nouă nivele ierarhice de centre sistemice care asociază tot atâtea sisteme teritoriale. Prezentate în ordinea crescătoare a nivelului ierarhic aceste sisteme de localități sunt :

a). **Centrul subcomunal (Sc)** care polarizează unul sau mai multe sate ca urmare a concentrării funcției de învățământ ;

b). **Centrele de comună (C)** care localizează (pe lângă funcțiunea administrativă) funcția medicală , funcția de învățământ până la clasa IX și centrele de poliție ;

c). **Centrele supracomunale (Spc)** care de regulă dispun de dotări de rang superior din domeniul învățământului (licee , școli profesionale) , domeniul sănătății (spitale , sanatorii) , comerț (restaurante) , industrie ;

d). Urmează sistemele de așezări cu centre de coordonare urbană. Acestea sunt în ordinea crescătoare a importanței : **local (L)** (orașe monofuncționale) , **zonal (Z)** (includ mai multe sisteme comunale) , **județean (J)** , **regional (R)** , **provincial (P)** (definite la nivelul provinciilor istorice) , **național (N)**.

Capitala țării se află în vârful ierarhiei centrelor de coordonare cu caracter sistemic , aria ei de influență suprapunându-se cu teritoriul național.

Puterea de polarizare a unei localități este direct proporțională cu potențialul socio – economic al acestuia și invers proporțională cu distanța . primul element definește ierarhia centrului de polarizare iar al doilea element determină ariile de convergență.

Delimitarea ariilor de convergență se face printr-o regiune concentrică, ariile centrelor mai mici încadrându-se în cele ale unor centre de treaptă superioară.

Criteriile de categorisire a centrelor de convergență (centre sistemice) din România sunt următoarele : numărul și calitatea dotărilor , numărul populației , funcțiunile administrative actuale și în trecutul apropiat , tradiția în legături. Pe baza acestor criterii s-au determinat șapte categorii de centre de convergență ierarhizate astfel :

a). Primul centru de convergență este Bucureștiul , aria lui de convergență suprapunându-se cu teritoriul național ;

b). Pe treapta a doua sunt așezate centrele provinciale (Brașov , Cluj – Napoca , Craiova , Galați , Iași , Timișoara) ;

c). Treapta a treia este formată din centrele extrajudețene sau regionale (Arad , Bacău , Brăila , Baia Mare , Constanța , Oradea , Pitești , Ploiești , Sibiu , Suceava , Târgu Mureș) ;

d). Treapta a patra este constituită din capitalele de județ ;

e). În treapta a cincea sunt incluse orașele cu dotări administrative și de altă natură inferioare capitalelor de județ dar cu arii de convergență intrajudețeană ;

f). Treapta a șasea este constituită din localitățile rurale mari sau foarte mari cu servicii supra comunale ;

g). Ultima treaptă (a șaptea) este cea a centrelor de comună.

În structura treptelor ierarhice a centrelor de convergență există tendința unei dezvoltări economice și sociale continuă.

1.5. MODELE ALE STRUCTURII URBANE

Pornindu-se de la premiza că un fenomen care nu poate fi modelat nu poate fi studiat, analiza definirii dezvoltării urbane a distins trei categorii de modele ale structurii urbane : modelul concentric , modelul sectorial și modelul multinuclear (multicentric).

Modelul **dezvoltării concentrice** are o geometrie perfectă definită de cinci zone concentrice : centrul comercial și de afaceri , zona de tranziție , zona de locuințe a claselor sărace , zona rezidențială a clasei de mijloc și aria rezidențială a oamenilor bogați.

Modelul **dezvoltării sectoriale** unde spațiile cu valoarea cea mai mare au tendința de a se desfășura în lungul principalelor axe de comunicație , orașul crescând într-o succesiune de sectoare de tip pană.

Modelul **dezvoltării multinucleare** reprezintă un răspuns la nevoile de maximă accesibilitate la centru , a diferențelor de valoare ale terenurilor și la procesul de descentralizare funcțională a orașelor. Acest model este o sinteză de compromis între modelul concentric și modelul sectorial.

1.6. CRITERIILE DE DELIMITARE ALE COMUNEI CIURILA

Analiza comunei Ciurila pe baza „Noțiunilor teoretice cu privire la dezvoltarea localităților” s-a efectuat din perspectiva existenței condițiilor pentru încadrarea comunei în al treilea sector al capitalei de județ municipiul Cluj Napoca. În acest sens s-au utilizat următoarele criterii de departajare :

a). Arealul de proveniență a navetiștilor și mărimea numărului de navetiști din spațiul rural ;

b). Atracția pentru construirea de locuințe rezidențiale a populației municipiului Cluj Napoca cu venituri mari și medii ;

c). Desfacerea produselor agro-alimentare din gospodăriile proprii pe piețele din municipiul Cluj Napoca ;

d). Procurarea bunurilor de consum zilnice și folosință medie și îndelungată ;

e). Relațiile de transport ;

f). Perspectiva dezvoltării în plan economic , social și ambiental ;

g). Conturarea unui spațiu periurban a unui sistem teritorial definit de atracția municipiului Cluj Napoca.

Analiza efectuată , pe criteriile menționate , conduc la concluzia că din cele șase criterii considerate , în prezent sunt îndeplinite numai trei criterii pentru municipiul Cluj Napoca (criteriile „a” , „c” și „d”). Dar , în perspectivă , prin valorificarea potențialului economic și al dezvoltării construcțiilor rezidențiale , respectiv prin dezvoltarea în comuna Ciurila a micii industrii pentru prelucrarea cărnii , laptelui , legumelor ,ciupercilor și plantelor medicinale , între comuna Ciurila și municipiul Cluj Napoca se poate contura o relație de colaborare de tip periurban , inclusiv o relație de colaborare de influență reciprocă.

Următoarea consecință a valorificării potențialului economic o constituie creșterea rangului localității Sălicea prin depășirea cifrei de 500 locuitori și dezvoltarea acestei localități, după modelul „von Thunen” prin includerea concentrică a două funcțiuni și anume :

a). Zona centrală a localității caracterizată prin utilizarea spațiului prin concentrarea zonei de atracție (parc , teren de sport , teren de joacă pentru copii) pentru construcții rezidențiale , a spațiilor destinate deservirii acestei populații (oficiul poștal , cabinet medical , farmacie) , etc.

b). Un al doilea sector „rezidențial” constituit din hoteluri , vile , restaurante, cluburi , destinate deservirii familiilor cu venituri ridicate.

2.ANALIZA TERITORIULUI

2.1. LOCALIZARE GEOGRAFICĂ , CADRUL ADMINISTRATIV – TERITORIALĂ

Capitolul este o sinteză a capitolului 2 “Prezentarea generală a comunei Ciurila” din documentația “Strategia de dezvoltare locală a comunei Ciurila 2014 – 2020” elaborată de S.C. PROIECT CONSTRUCT – SRL ÎN ANUL 2014.

Comuna Ciurila este amplasată în partea de sud – vest a județului Cluj pe Delul Feleaului (care este cumpăna de ape între bazinul Someș și bazinul Arieș) în zona bazinului hidrografic al râului Hășdate și cuprinde o suprafață de 7222 ha.

Comuna Ciurila reprezintă puntea de legătură înspre partea muntoasă a județului Cluj fiind un element de transfer către comunele învecinate și mai departe către localitățile din zona montană.

Reședința de comună localitatea Ciurila este amplasată la distanța de 20 km. față de municipiul Cluj Napoca (DJ 107R) și 25 km față de municipiul Turda (DJ 107L).

Comuna Ciurila se învecinează cu municipiul Cluj Napoca și următoarele comune din județul Cluj : la sud cu comuna Iara , la sud – vest cu comuna Băișoara , la vest cu comuna Săvădisla , la nord – vest cu comuna Florești , la nord cu municipiul Cluj Napoca , la nord – est cu comuna Feleacu și la est cu comunele Petreștii de Jos și Tureni.

2.2. CADRUL NATURAL , MEDIU

2.2.1. RELIEF , RESURSE DE APĂ , CLIMĂ , FAUNĂ , FLORĂ

2.2.1.1. RELIEF

Relieful comunei este în majoritate deluros și colinar conturat la altitudinea cuprinsă între 400 m și 700 m , reprezentând o treaptă morfogenetică de tranziție spre zona montană , cu un aspect insolid , apropiat de cel al Podișului Somreșan.

Pe teritoriul administrativ al comunei cele mai înalte altitudini le reprezintă Vârful Feleac 756 m , Vârful Peana 833 m și în Măgura Sălicii se găsește altitudinea de 827 m.

Procesele de alunecare sunt favorizate de prezența marnelor , argilelor și nisipurilor sarmațiene. Versanții se caracterizează prin cumpene orientate pe direcția nord . Versanții cu expoziție nordică sunt mai abrupti și mai lungi (între 1000 m și 1500 m) , mediu înclinați cu pante până la 18° , sunt mai puțini afectați de rupturi eroziuni și alunecări , fapt care îi face să fie recomandați ca fânețe și sunt reprezentați în zona localităților Sălicea , Săliște și Filea. Versanții cu expoziție sudică sau nord – sudică sunt mijlocii sunt puternic înclinați , cu pante convexe și sunt afectați de eroziuni de suprafață și de adâncime. Se întâlnesc asemenea versanți coborând în vetrele satelor. Pe acești versanți întâlnim cernoziomuri bogate în humus.

În lunca râului Hășdate și pe văile secundare , în condițiile unui microclimat mai umed , sub influența vegetației ierboase , se găsesc soluri aluvionare , soluri hidromarfe de tipul lăcoviștilor și solonceacuri de luncă propice agriculturii.

Pe terasele în terioare apar petice de cernoziom argiloiluvial , terenuri care sunt cultivate predominant cu cereale.

Pe terasele superioare și pe versanți sunt evidențiate culori brune , favorabile agriculturii , dar și soluri brune luvrice (dezvoltate pe suprafețe puțin înclinate , având la bază gresii , argile sau marne).

În spatele brierii culmii Sănduleștilor s-a format depresiunea Hășdatelor , iar pe vale Feneșelului un uluc depresional asimetric Vlaha – Săvădisla . Depresiunea Iara – Hășdate face legătura cu Munții Gilăului , cea mai estinsă unitate montană di județul Cluj , munți formați aproape integral din șisturi cristaline prehercinice și granitoide. Depresiunea Hășdatelor reprezintă cel mai coborât nivel local din punctul de vedere al altitudinii , are orientarea vest – est și este închisă în amonte de un șir de dealuri pe direcția nord – sud.

2.2.1.2. CLIMA

La nivelul județului Cluj, la fel ca la nivelul întregii țări, clima este temperat – continentală, beneficiind, datorită etajării reliefului, de un climat continental moderat.

Comuna Ciurila, fiind influențată de dealurile din jur, are o durată medie de strălucire a soarelui de 1800 – 2000 ore, având o temperatură medie anuală de 7 – 8 °C. Iernile sunt moderate, cu o temperatură medie de (-) 4,3 °C, verile sunt relativ calde, având temperatura medie de (+) 19,5 °C, înghețul apărând în a doua decadă a luni octombrie, iar ultimul îngheț în luna aprilie. Numărul mediu de zile cu îngheț totalizează 120 – 130 de zile, stratul de zăpadă fiind prezent între 60 și 80 de zile pe an. Numărul anual de zile senine este cuprins între 75 și 125 de zile, iar numărul anual de zile cu cer acoperit variază între 135 și 160.

Cantitatea anuală maximă de precipitații este de 966 mm, cu variații de lungul anilor de la 698,5 l / m² în anul 207 la 806,3 l / m² în anul 2008.

Vântul, în funcție de direcția din care bate are viteze cuprinse între 3,9 m/s și 4,5 m/s, frecvența vânturilor având o valoare de circa 4%. Perioadele de calm atmosferic înregistrează o valoare de 31%.

2.2.1.3. REȚEAUA HIDROGRAFICĂ

Comuna Ciurila este situată pe valea Hășdate, afluent al râului Arieș și afluenții acestuia, la nivel de pâraie (câte unul pentru fiecare localitate componentă a comunei). Aceste pâraie sunt: valea Ciurilei, valea Filii și pâraiele Tomnihaica, Haraghiș, Pâraie, Clapa, Sălicea, Săliște.

Văile și pâraiele au scurgeri temporare și debite scăzute (0,150 – 0,250 m/s) alimentarea cu apă fiind atât de tip pluvial (provenite din precipitații) cât și din proveniență subterană (datorat izvoarelor existente pe versanții nordici).

Pe valea Hășdate s-a amenajat complexul lacustru Ciurila compus din trei lacuri conceput în sistem cascadă și anume: lacul Filea (Ciurila I), lacu Șutu (Ciurila II) și lacul Pădureni (Ciurila III). Amenajarea piscicolă are o suprafață de 42 hectare, o lungime de 2,500 km și un volum de apă de 1,413 mil. m³.

2.2.1.4. VEGETAȚIA NATURALĂ

2.2.1.4.1. FLORA

Flora existentă în arealul administrativ al comunei Ciurila se corelează cu natura solurilor și a influenței climaterice. Astfel pe pantele înșorite și uscate, bogate în carbonat de calciu, se găsesc plante caracteristice stepei, cu ar fi colilia (*Stipa copilata*), ovăscioru (*Arrhenatherum elatius*), firuța (*Poa pratensis*) sau coada șorecelului (*Achillea millefolium*), plante inferoare din punct de vedere nutritiv. În schimb pe versanții expuși la umiditate cresc plante valoroase pentru pășunat: timoftica (*Phleum pratense*), iarba – fânului (*Anthoxanthum odoratum*), aglica (*Spiraea filipendula*).

Folosirea pentru hrana animalelor a culturilor naturale de ierburi trebuie stârpită vegetația ierbosă naturală cum ar fi pirul (*Agropyrum repens*), pălămida (*Cirsium arvense*), susaiu (*Sanctus asper*) sau mohorul (*Setaria viridis*).

Pe lângă ape cresc iarba – ciutei (*Doronicum austriacum*), castravanul (*Cirsium eristhales*), odogaciul (*Sapanaria officinalis*), respective căluțul – doamnei (*Geum rivale*). Pe lacurile din zonă cresc lintița (*Lemna minor*), otrățul de baltă (*Utricularia vulgaris*) și iarba broaștelor (*Hydrocharis morsus – ranae*).

În perioadele uscate și reci cresc relict stepice: lasleaua pestriță (*Fritillaria Montana*) și iarba firezului (*Serratula raoliata*).

Zona de pădure din perimetrul comunei Ciurila este dominată de fag (*Fagus sylvatica*) intercalat cu carpen (*Acer pseudoplatanus*), stejar (*Quercus ruber*), goruni (*Quercus petraea*) și frasini (*Fraxinus excelsior*), specii de lemn tare. Se mai întâlnesc pâlcuri de mesteceni (*Betula pendula*), ulmi (*Ulmus glabra*), iar în pădurea de la Filea de Jos pe dealul Mesteceni există o pădurice de molizi (*Picea excelsa*). Prezent în toată aria comunei este, pe arii largi, salcâmul (*Robinia pseudocacia*)

În interiorul pădurii de fag se întâlnește iedera (*Hedera helix*) iar stratul ierbos al pădurii oferă plante, cum ar fi: spânzul (*Helleborus purpurascens*), viorea (Viola silvestris), lăcrămioara (*Convallaria majalis*), vinarița (*Aspeila odorata*).

Se întâlnesc de asemenea arguștii precum porumbarul (*Prunus spinosa*), alunul (*Corylus avellana*) și lemnul câinesc (*Ligustrum vulgare*).

2.2.1.4.2. FAUNA

Natura din Valea Hășdatelor este prielnică pentru ornitofaună, reptile, animale și păsări de pradă sau rozătoare. Fiind un teritoriu ocrotit Valea Hășdatelor oferă condiții favorabile dezvoltării faunei piscicole. Pe văi și pâraie sunt cleanu (*Leuciscus cephalus*), zvrălugă (*Cobitis taenia*), grindelul (*Nemachilus barbatulus*), porcușorul (*Gobio gobio*), boișteanul (*Phoxinus phoxinus*), iar lacurile piasicole sunt populate cu crap (*Cyprinus carpio*), șalău (*Sander lucioperca*), caras (*Carassius auratus gibelio*) și somn (*Silurus glais*).

Suprafețele de apă sunt survolate de libelula comună (*Colopterix splendens*) iar în râuri se găsesc broasca roșie de munte (*Rana temporaria*), brotăcelul (*Hyla arborea*) și broasca râioasă brună (*Bufo bufo*). Pe malurile apelor se găsesc șarpele de apă (*Natrix tessellatus*), de gușter (*Lacerta viridis*) și șopârta comună (*Lacerta muralis*).

Ornitofauna este variată ca specii aceste fiind: barza albă (*Ciconia ciconia*), pițigoii (*Parus major*), guguștiucul (*Streptopelia decaocta*), porumbelul (*Columba livia domestica*), graurul (*Sturnus vulgaris*), lăstunul (*Apus melba*), ciocârlița (*Alauda arvensis*), cinteza (*Alauda arvensis*), pitulicea (*Piloscopus sibilatrix*), privighetoarea (*Luscinia luscinia*), cucul (*Cuculus canorus*), rândunica (*Hirundo rustica*), cufundarii (*Gavia stellata*), lișițele (*Fulica atra*), buhaiul de baltă (*Botaurus stellaris*), rațele (*Anas platyrhynchos*), bufnița (*Bubo bubo*) și acvila (*Hieraeus pennatus*).

Mamiferele sunt reprezentate de mistreț (*Sus scrofa*), vulpea (*Canis vulpes*), căpriorul (*Capreolus capreolus*), bursucul (*Meles meles*), iepurele (*Lepus europaeus transsilvanicus*), veverița (*Sciurus vulgaris*), Lupul (*Canis lupus*).

Modificările în structura de folosință a terenurilor agricole, care a condus la reducerea suprafeței agricole la 72,09 % din suprafața totală a comunei, în favoarea dezvoltării "Altor terenuri" (prin dezvoltarea intravilanului la 13,65 % din suprafața totală a comunei), diminuează în proporție redusă potențialul economic al terenurilor agricole.

Privind în perspectivă dezvoltarea propusă pentru localitățile componente ale comunei Ciurila posibilitățile de dezvoltare locală indică următoarele:

a). Dezvoltarea agriculturii se pretează la valorificarea potențialului zootehnic, iar ca cultură vegetală la cultura cerealelor, porumbului, cartofului, leguminoase, precum și a furajelor și a plantelor medicinale:

b). Fondul silvic permite valorificarea masei lemnoase, a fructelor de pădure și ciupercilor și exploatarea fondului cinegetic

2.2.3. RISCURI NATURALE ȘI ANTROPICE

În Planul de Dezvoltare a județului Cluj comuna Ciurila este socotită ca făcând parte din zona cu risc mediu.

La nivelul anului 2009 Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj Napoca a efectuat un studiu pentru un aviz geotehnic în eventualitatea de a se ridica pe teritoriul comunei Ciurila un modern Centru Universitar de Cercetări Interdisciplinare în Biomedicină și Științele Vieții. Rezultatele studiului au arătat următoarele:

a). Adâncimea de îngheț 0,80 – 0,90 m;

b). Zona seismică de calcul: Valoarea de vârf a accelerației terenului de proiectare pentru cutremur în intervalul mediu de recurență I.M.R. = 100 ani este: a.g. = 0,08 g; T.c. = 0,7s.

Rezultatele sunt încurajatoare pentru viitoarele construcții amplasate pe raza comunei.

În perimetrul comunei Ciurila, datorită unor pante ale versanților de 8 % la 10 % și consistenței reduse a terenului semicoezitiv existent în pământul de fundare, există riscul unor fenomene de risc privind producerea de alunecări de tip curgere plastică sau alunecări active.

Riscurile naturale cauzate de inundații pot să apară:

- a). Provocate de topirea rapidă a zăpezii sau de ploile torențiale ;
- b). Fenomene meteo periculoase de tipul furtunilor de vară .

Pe firul văilor acționează eroziunea în adâncime, transportul de aluviuni, bolovăniș, iar în lacurile de acumulare procesele de colmatare/aluvionarea lacustră.

Riscuri antropice și accidente posibile:

- a). Avarii - scurgeri, infiltrații ale foselor septice în râuri cu deprecierea calității apei; avarii ale conductelor sistemului de canalizare;
- b). Favorizarea eroziunii accentuate prin modul de utilizare necorespunzător al terenurilor; defrișări ilegale.
- c).Riscurile produse de vietățile sălbatice se concretizează prin distrugerea culturilor agricole, a pășunilor și fânețelor de către porci mistreți.

2.2.4. CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU

Având în vedere faptul ca teritoriul analizat este unul submontan, supus unei presiuni antropice slabe, calitatea factorilor de mediu este una foarte bună. Principalii factori de mediu aer, apă, sol, vegetație din perimetrul studiat cât și din arealul înconjurător sunt bine conservați și de calitate superioară fără influențe antropice evidente.

Calitatea aerului este afectată de impacte minore constituite de emisiile provenite de la: arderea combustibilului solid (lemn), centralele termice pe cărbune și motorină, transportul auto pe căile de acces, arderea deșeurilor agricole și menajere și a rumegușului

Calitatea apelor poate fi afectată de deversarea de ape uzate menajere evacuate neorganizat, scurgeri în timpul proceselor de vidanjare ale fosei septice existente, scurgeri de combustibili de la centralele termice, pierderile de combustibili, hidrocarburi, uleiuri minerale de la mașinile din parcare, bărcile cu motor, și care prin apele meteorice pot ajunge în lacul de acumulare sau în apa râurilor din zonă.

Surse de poluare ale solului sunt constituite de scurgeri de combustibili de la centralele termice, scurgeri de combustibili de la mijloacele de transport, îngrășăminte agricole, infiltrații provenind de la depozitele de deșuri menajere, agricole și cele generate de industria mică - gatere, ateliere, ploi acide (datorate poluării transfrontieră), procese de eroziune etc.

Ecosistemele sunt afectate de poluarea apelor și solului din sursele menționate anterior existând cca. 20 ha. de terenuri acide în care domină pipirigul (*Juncus effusus L.*) care formează pajiști înmlăștinite pe soluri oligo-mezo-bazice, slab acide. De asemenea suprapășunatul, exploatarea lacurilor prin pescuitul nerațional pot aduce prejudicii ecosistemelor naturale.

2.2.5. DEȘURI

În teritoriul analizat se desfășoară activități de „Gospodărie comunală” privind gestionarea deșeurilor menajere și deșeurile industriale. Activitățile specifice gospodăriei comunale sunt administrate astfel:

- a). .Cimitirele - de către biserică;
- b). Deșeurile - de către fiecare producător al acestora;

Pe teritoriul analizat există rampe de gunoi neamenajate, în special pentru depozitarea rumegușului.

Disfuncționalitățile rezultă din modul de gestionare a tuturor categoriilor de deșuri și sunt:

- a). Deșuri menajere: Problemele sunt create de gestionarea apelor uzate utilizate în gospodărie și datorată lipsei sistemului de canalizare sau a foselor septice;
- b). Deșuri animaliere (se gestionează împreună cu deșeurile menajere degradabile biologic): Aceste deșuri sunt gestionate în cadrul gospodăriilor în condiții de amenajare necorespunzătoare a platformelor de compostare. Rezultatele sunt poluarea locală a aerului, solului și apei freactice;
- c). Deșuri industriale: în această categorie de deșuri se încadrează numai rumegușul rezultat din prelucrarea masei lemnoase. Acest rumeguș nu este utilizat pentru producerea de energie.
- d). Deșuri agricole: Resturile vegetale rămase în urma recoltării sunt fie compostate pe platforme, fie arse împreună cu deșeurile menajere.

Pentru toate aceste categorii de deșuri se impune realizarea unor sisteme ecologice de gospodărire a deșeurilor (reutilizarea rumegușului, compostarea deșeurilor agricole și menajere pe platforme amenajate corespunzător, amenajarea de puncte de colectare a deșeurilor menajere solide, asigurarea transportului acestora la Depozitul de deșuri menajere al județului Cluj.

a). **Pentru gestionarea deșeurilor menajere** se recomandă următoarele soluții:

- La nivelul gospodăriilor amplasate în zonă - gestionarea deșeurilor menajere degradabile biologic împreună cu gestionarea deșeurilor animaliere și gestionarea deșeurilor greu degradabile biologic prin depozitarea provizorie a acestora în locuri special amenajate și colectarea periodică de societăți comerciale specializate în domeniu;

- La nivelul activităților turistice gestionarea deșeurilor menajere (indiferent de natura acestora) se face prin colectarea lor temporară în locuri special amenajate și ridicarea periodică de agenți economici specializați în domeniu.

b). **Pentru gestionarea deșeurilor animaliere** se recomandă amenajarea la nivelul fiecărei gospodării sau ferme a unei platforme de compostare betonată și prevăzută cu sistem de drenare, respectiv colectare, a urinei și a apelor pluviale care spală dejecțiile animaliere depozitate.

c). **Pentru gestionarea deșeurilor industriale** se recomandă următoarele direcții de gestionare:

- Prima direcție de utilizare industrială a acestor deșeuri. Pentru industria lemnului se recomandă utilizarea rumegușului la producerea brichetelor cu scopul de a fi utilizat în calitate de combustibil. Pentru industria laptelui și a fructelor utilizarea rezidurilor ca aditiv în hrănirea animalelor (porcinelor). Pentru industria cărnii se recomandă amenajarea și utilizarea puțurilor seci.

- A doua direcție de gestionare a deșeurilor industriale este aceea de compostare a deșeurilor provenite din industria de prelucrare a fructelor, de depozitare prin sisteme de epurare a deșeurilor provenite din industria laptelui și a apelor uzate provenite din industria cărnii, iar pentru rumeguș valorificarea pe piață ca materie primă.

2.3. EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘI POTENȚIALUL DEMOGRAFIC

2.3.1. EVOLUȚIA NUMERICĂ

Evoluția populației cu domiciliul stabil în comuna Ciurila, în intervalul 1995 – 2016, este următoarea :

Nr. crt	Anul	Total populație	Din care					
			Persoane tinere (0 – 19 ani)		Persoane adulte (20 – 64 ani)		Persoane vârsnice (peste 65 ani)	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr	%
1	1995	1688	323	19,14	868	51,42	497	29,44
2	1996	1658	320	19,30	833	50,24	505	30,46
3	1997	1636	321	19,62	812	49,63	503	30,75
4	1998	1594	318	19,95	778	48,81	498	31,24
5	1999	1570	312	19,87	750	47,77	508	32,36
6	2000	1548	318	20,54	718	46,38	512	33,08
7	2001	1522	311	20,43	704	46,26	507	33,31
8	2002	1479	308	20,82	675	45,64	496	33,54
9	2003	1461	308	21,08	657	44,97	496	33,95
10	2004	1443	310	21,49	643	44,56	490	33,95
11	2005	1411	293	20,77	634	44,93	484	34,30
12	2006	1365	287	21,03	614	44,98	464	33,99
13	2007	1347	287	21,30	603	44,77	457	33,93
14	2008	1347	277	20,56	629	46,70	441	32,74
15	2009	1389	288	20,73	662	47,66	439	31,61
16	2010	1397	307	21,98	654	46,81	436	31,21
17	2011	1413	316	22,36	672	47,56	425	30,08
18	2012	1406	311	22,12	682	48,51	413	29,37
19	2013	1432	326	22,77	699	48,81	407	28,42
20	2014	1419	314	22,13	700	49,33	405	28,54
21	2015	1424	322	22,61	704	49,44	398	27,95
22	2016	1460	338	23,15	742	50,82	380	26,03

Din datele analizate, privitor la evoluția în timp a populației comuna Ciurila, rezultă următoarele :

1. În intervalul 1995 – 2008 populația cu domiciliul stabil în comuna Ciurila prezintă o tendiță accentuată de îmbătrânire procentul persoanelor trecute de 64 ani având o creștere accedentă de la 29,44 % în 1995 la 34,30 % în anul 2005 ;

2. În intervalul de timp 2008 – 2016 structura pe vârste a populației cu domiciliul stabil în arelul comunei Ciurila prezintă o tendiță de echilibrare în sensul că populația tânăr a crescut până la pondere de 23,15 % în anul 2016 , populația adultă a crescut până la un procent de 50,82 % la finele anului 2016 , iar ponderea populației vârsnice a săzut procentual până la 26,03 % pentru anul 2016 ;

3. Creștera ponderii populației ce depășește vârsta de 80 ani se datorează îmbunătățirii condițiilor de viață , a creșterii speranței de viață și a conștientizării necesității efectuării unor controale medicale periodice ;

4. Indicele vitalității populației , calculat prin raportarea populației tinere (0 – 14 ani) la populația vârsnică (peste 65 ani) , pentru anul 2008 (minimum populației comunei Ciurila pentru perioada analizată) , calculat pentru datele primare (0 – 14 ani 209 persoane și peste 65 ani 441 persoane) este de 0,47 , iar pentru anul 2016 (0-14 ani 262 persoane și peste 65 ani 380 persoane) valoarea acstuia este de 0,69 , ambele valori fiind sub nivelul de 1,5 nivel care asigură înlocuirea generațiilor. Indicatorul vitalității populației se găsește la limitele de atenționare a riscului dispariției comunității locale .

5. Conducerea administrativă a comunei Ciurila , prin elaboraea „Reactualizării Planului Urbanistic General pentru comuna Ciurila județul Cluj” , are obligația de a găsi soluțiile de creșterea a indicelui vitalității populației asigurân implementarea dezideartului „Dezvoltării activităților economice prin valorificarea superioară a resurselor existente în spațiu geografic din administrație și asigurarea din aceste resurse atât a veniturilor necesare , în condiții de nivel mediu , pentru existența membrilor societății , cât și a veniturilor necesare realizării funcțiunilor de bază ale societății” , ținând sama de includerea comunei Ciurila (la nivelul juețului Cluj) în Unitatea de Planificare Teritorială U.T.R. nr. 1 „Zona metropolitană Cluj Napoca”.

2.3.2. STRUCTURA POPULAȚIEI PE SEXE

Stuctura pe sexe a populației comunei Ciurila jud. Cluj (prezentată pe ani calendaristici și preluată de la Institutul Național de Statistică – baza de date TEMPO online) următoarea :

Nr. crt	Anul	Total populație (număr)	Din care		
			Sex masculin (număr)	Sex femenin (număr)	Ponderea femeilor în totalul populației
1	2	3	4	5	6
1	1995	1688	810	878	0,52
2	1996	1658	787	871	0,53
3	1997	1636	770	866	0,53
4	1998	1594	746	848	0,53
5	1999	1570	740	830	0,53
6	2000	1548	720	828	0,53
7	2001	1522	705	817	0,54
8	2002	1479	682	797	0,54
9	2003	1461	678	783	0,54
10	2004	1443	665	778	0,54
11	2005	1411	657	754	0,53
12	2006	1365	635	730	0,53
13	2007	1347	626	721	0,54
14	2008	1347	627	720	0,53

15	2009	1389	649	740	0,53
16	2010	1397	660	737	0,53
17	2011	1413	671	742	0,53
1	2	3	4	5	6
18	2012	1406	669	737	0,52
19	2013	1432	690	742	0,52
20	2014	1419	681	738	0,52
21	2015	1424	676	748	0,53
22	2016	1460	694	766	0,52

Datele prezentate pun în evidență faptul că populația comunei Ciurila este ușor feminină, femeile reprezentând în structura populației un procent, cuprins în timp, între 52 % și 54 %. Cauza acestui fapt este posibilă să se regăsească în speranța de viață mai mare a femeilor comparativ cu durata de viață a bărbaților

2.3.3. STRUCTURA ETNICĂ

Structura etnică a populației comuna Ciurila la nivelul anului 2016 este prezentă astfel:

Anul	U.M.	Total	Din care			
			Români	Rromi	Maghiari	Francezi
2016	număr	1460	1281	175	3	1
	%	100	87,74	11,99	0,21	0,06

Populația locală majoritară este cea de naționalitate română (87,74 %) urmată de populația rromă (11,99 %) și o populație nesemnificativă de maghiari (0,21 %) și francezi (0,06 %)

2.3.4. RESURSELE UMANE, STRUCTURA POPULAȚIEI ACTIVE

Gradul de ocupare a forței de muncă, pentru populația comunei Ciurila, este relativ redus, cauzele fiind cantonate în îmbătrânirea populației (număr mare de pensionari), respectiv diversitatea redusă a activităților economice.

Structura ocupațională, inclusiv structura persoanelor asistate social, este:

Anul	Explicația	Angajați (nr.)		Admin. de societăți (nr.)	Persoane fizice autorizate (nr.)	Pensionari (nr.)	Lucrători în agricultură (nr.)	Șomeri (nr.)	Asistați social (nr.)
		Sect. public	Sect. privat						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2016	Total	24	8	137	7	520	753	100	203
	Din care:								
	Ajutor social	-	-	-	-	-	-	-	106
	Ajutor susținere familie	-	-	-	-	-	-	-	68
	Hantipați	-	-	-	-	-	-	-	29
Pensionari lucrători în agricultură	-	-	-	-	-	-	292	-	-

Situația persoanelor care depun o activitate, comparativ cu totalul populației active din comuna Ciurila permite prezentarea următoarelor concluzii:

1. Numărul șomerilor de 100 persoane, raportat la populația activă a comunei Ciurila (742 persoane), reprezintă o pondere de 13,50 %, mult superioară ponderii șomerilor la nivelul municipiului Cluj Napoca de cca. 1,8 %. Această constatare conduce existența unei plaje foarte redusă a activităților ce se desfășoară în perimetrul administrativ al comunei Ciurila;

2. Numărul asistaților sociali de 14,29 % din totalul populației activ de 742 persoane, reprezintă din nou lipsa ofertei de muncă datorat unei game reduse a diversității activităților economice ;

3. Preocupați de întregirea veniturilor și din dorința de a mai fi activi pensionarii cu sănătatea relativ bună continuă să-și desfășoare activitatea în propria gospodărie procentul de pensionari activi (38,78 %) fiind edificator în acest sens.

2.3.5 DISFUNȚIONALITĂȚI

Disfuncționalitățile se cantonează în zona cauzelor care produc fenomenul de îmbătrânire a populației stabilite în arealul din administrația comunei Ciurila. Aceste cauze , rezultate din analiza evoluției socio – demografice a comunei Ciurila sunt :

1. Lipsa locurilor de muncă , care au generat un șomaj de 13,50 % , comparativ cu șomajul realizat la nivelul municipiului Cluj Napoca de 1,8 % ;

2. Valorificarea cu mult sub posibilitățile reale a potențialului agricol și silvic existent în administrația comunei Ciurila , prin practicarea unei agriculturi de subzistență ;

3. Valorificarea pe piață a unor produse agricole primare sau cu grad redus de prelucrare , care datorită includerii unei minime manopere de prelucrare nu pot fi valorificate la prețuri decente ;

4. Lipsa nivelului de confort a locuirii asigurate la standarde apropiate de cele urbane conduce la limitarea stabilirii populație în zona comunei Ciurila .

2.4. PATRIMONIUL NATURAL ȘI CONSTRUIT

2.4.1. PATRIMONIUL NATURAL (ZONE DECLARATE PROTEJATE, ZONE DE PROTEJAT , INCLUSIV PEISAJE)

Teritoriul comunei Ciurila conține segmente periferice din următoarele situri “Natura 2000” :

a). ROSCI 0074 Fășetul Clujului – Valea Morii ;

b). ROSCI 0427 Pajiștile Liteni - Săvșdisla ;

c). RONPA 02335 Făgetul Clujului ;

d). RONPA 0347 Pârâul Dumbrava.

2.4.1.1. SITUL “NATURA 2000” ROSCI 0074 FĂȘGETUL CLUJULUI – VALEA MORII

Conține pe teritoriul comunei Ciurila cca. 155 ha și este amplasat pe moșia satului Sălicea la periferia nordică a comunei Ciurila. Arealul , pe care este amplasat, are un relief deosebit de fragmentat de afluenții pârâului Gârbăului.

În acest areal se găsește habitatul “Natura 2000” prioritar 991 HO constituit din :

a). Rariști panonice de stejar pufos ;

b). *Quercus pubescens* cu vegetație stepică , amplasat pe costele calcaroase însoțite din perimetrul pădurii ;

c). Speciile *Chilostoma banatica* și *Cypripedium caceolus*.

Deși pe teritoriul comunei Ciurila este amplasată cea mai sudică parte a sitului ROSCI 0074 este porțiunea cea mai bine conservată , sălbatică și încă puțin conservată.

2.4.1.2. REZERVAȚIA NATURALĂ RONPA 02335 FĂGETUL CLUJULUI

Rezervația este rezervație naturală de interes peisagistic , constituită prin Decizia Consiliului Popular a județului Cluj nr. 9757 / 1974 și include o suprafață de 10 ha. Rezervația , cu excepția colțului de sud ce include Vârful Peana , este inclusă teritorial totalmente în situl “Natura 2000” ROSCI 0074 Făgetul Clujului – Valea Morii.

2.4.1.3. HABITATUL 9110 – PĂDURI DE FAG DE TIP LUZULO – FAGETUM

Toate fitocenozele de fâget din bazinul superior al pârâului Gârbăului aparțin asociației central – europene acidofile *Festuco drymejae* – *Fagetum Morariu* et al. fiind prezente speciile carpatice *Dentaua glandulosa* și speciile carpato – balcanice *Helleborus purpurascens*.

Terenul fiind puternic accidentat și fragmentat de numeroase pâraie , fitocenozele forestiere sunt foarte bine conservate având un microrelief spectaculos dat de alunecările de teren.

2.4.1.4. HABITATUL 91HO – PĂDURI PANONICE DE QUERCUS PUBESCENS

Sunt constituite două habitaturi insulare pe două fronturi de cuesta ale unor pâraie afluențe pe dreapta ale văii Gârbăului constituite din rariște de stejar pufos. Aceste ecosisteme intrazonale sunt deosebit de valoroase și bine conservate.

În covorul ierbos se găsesc specii de stepă continentală xerofilă precum *Dictamnus albus*, *Astragalus monspessulanus*, *Iris ruthenica* alături de speciile endemice saxicole *Cephalaria radiata* și *Thymus comosus*.

2.4.1.5. SITUL “NATURA 2000” ROSCI 0427 PAJIȘTILE LITENI – SĂVĂDISLA

Situl include în arealul comunei Ciurila o suprafață de teren mică (cc. 23,5 ha).

Cercetările de teren efectuate concomitent cu “Reactualizarea Planului Urbanistic General pentru comuna Ciurila” au scos în evidență că datorită presiunii antropice foarte mari minuscula populație a sitului este dispărută, motiv pentru care s-a propus relocarea rezervației în perimetrul Dumbrava Ierii (situat rila).

2.4.1.6. REZERVAȚIA NATURALĂ RONPA 0347 PÂRÂUL DUMBRĂVII

Această rezervație a fost amplasată pe teritoriul comunei Ciurila printr-o mare eroare, în realitate această rezervație fiind amplasată în arealul Dumbrava Ierii.

2.4.1.7. HABITATUL 9170

În arealul Văii Pleșului există în lungul numeroaselor pâraie păduri de gorun și carpen aflate în regenerare (vârsta sub 20 ani) încadrabile habitatului 9170 al goruneto – cărpinetelor de tip cental – european, respectiv asociației vegetale *Dentario – bulbierae – Quercetum petraeae* Resmeriță.

2.4.1.8. LACURILE TURBOASE DE LA SĂLICEA

În această categorie de situri sunt incluse tăurile: Tăul cu Mesteceni, Tăul Mare, Tăul Măgurii, Tăul cu Rogoz, Tăul cu Arini, Tăul cu Botiele amplasate pe partea nordică a culmi Dealurile Feleacului între vârfurile Peana și Sălicea. Aceste lacuri, neincluse în “Natura 2000”, sunt turbificate în cea mai mare parte de mult timp, turba având pH cel mai adesea sub 4,5, ceea ce arată trecerea acestora spre domeniul oligotrof.

2.4.2. PATRIMONIUL CONSTRUIT (ZONE DECLARATE PROTEJATE)

Componenta antropică protejată, din arealul inclus în perimetrul comunei Ciurila, este constituit din două componente și anume: siturile arheologice și monumentele istorice

a). Siturile arheologice

1. Pe teritoriul administrativ al comunei Ciurila sunt amplasate următoarele situri arheologice:

Sibolul sitului	Funcționalitatea	Amplasament	Localizare	Epoca
CJ – I – s – B – 07130	Așezare	Sat Pădureni	Pe cursul superior al văii Clapa	Epoca Romană
CJ – I – s – A – 07160	Așezare	Sat Sălicea	Creasta Felecului	Latene
CJ – I – m – A – 07159.02	Necropolă	Sat Sălicea	“Gorgonul”, “Făgetul Muntelui”	Tranziție la epoca Bronzului
CJ – I – m – 07159.01	Așezare	Sat Sălicea	“Gorgonul”, “Făgetul Muntelui” Cultura Coțofeni	Tranziție la epoca Bronzului
CJ – I – s – A – 07159	Situl arheologic de la Sălicea punct “Gorgonul” “Făgetul Muntelui”	Sat Sălicea	“Gorgonul”, “Făgetul Muntelui”	Perioada de tranziție la epoca Bronzului

CJ – I – s – A – 07158	Așezare	Sat Sălicea	Vatra satului	Preistorie
------------------------	---------	-------------	---------------	------------

Siturile arheologice menționate sunt supuse legislației pentru conservarea și protecția monumentelor istorice și a siturilor arheologice.

b). Monumente istorice

Sunt clasificate în calitate de monumente istorice următoarele obiective culturale existente în localitățile componente ale comunei Ciurila

Sibolul monumentului	Funcționalitatea	Amplasament	Localizare	Epoca
CJ – II – m – B – 07732	Biserică	Sat Pădureni	Biserică de lemn “Sf. Arangheli Mihail și Gavril”	1750
CJ – II – m – A – 07690	Castel	Sat Pruniș	Castelul Vereș	Sec. XVIII – XIX
CJ – II – m – B – 07748	Biserică	Sat Sălicea	Biserică de lemn “Sf. Arangheli Mihail și Gavril”	1754

1. Biserica de lemn din satul Pădureni : Construită sub formă de navă , are o suprafață de 50 m2 și este socotită un monument de artă populară. Tradiția locală spune că a fost construită din lemn de stejar de către un meșter din Agriș și inițial a fost acoperită cu șindrilă. Are absida și pronaosul poligonală , iar peste pronaos se înalță cloșopotnița cu foisor. Pridvorul este situat pe latura sudică.

2. Biserica din lemn din Săliște : Biserica este construită din lemn , inițial acoperită cu șindrilă , iar prin renovare este acoperită cu tablă și a fost refăcut ancadramentul estic de intrare. Stare de conservare este bună . Pictura interioară datează de la sfârșitul secolului XVIII și a fost parțial restaurată în anul 1998.. Patrimoniul bisericesc cuprinde câteva icoane din lemn datat ca fiind din secolul XIX și trei icoane pictate la Mănăstirea Nicula.

c). Alte obiective de interes turistic

În această categorie de obiective se include biserica de lemn din Ciurila cu hramul “Intrarea în biserică a Maicii Domnului” datată de la anul 1755.

Componentele de civilizație și cultură tradițională rurală de interes turistic sunt prezente și reflectă un grad destul de ridicat de conservare și tipologia rurală variată ca spectru al activităților și modalităților de amenajare a teritoriului. În acest sens sunt de interes :

1. Se detașează, în primul rând, casele vechi din satele componente ale comunei Ciurila croiet după tiparul tradițional transilvănen . Locuința din bârne sau din chirpici era concepută cu ferestre mici orientate spre uliță , aveau tindă și corlan (unde se afla cutorul de pâine) și erau acoperite cu paie. Mobilierul era simplu , confecționat din lemn decotat cu creștături sau pictat . Principalele piese de mobilier , în casele vechi , erau patul m asa , scaunele , lavița , colțaru , polițele , bildar ul și lada de zestre. Specific pentru locuințele vechi din comuna Ciurila (în unele locuri păstrată până azi) este reprezentată de “Culmea” o bară din lemn fixată pe două grinzi ale tavanului , deasupra patului sau în jurul sobei. Inițial s-a folosit pentru uscatul s- au atârnatul hainelor , iar în prezent prezintă o funcțiune decorativă.

2. Obiceiurile și tradițiile de peste ani din care menționăm : Posturile , care erau însoțite de gesturi rituale , cum ar fi ungerea cu usturoi a porților , ușilor și ferestrelor pentru a împiedeca intrarea spiritelor rele .

Sărbătorile tradiționale de peste an erau însoțite de obiceiuri tradiționale . Astfel sărbătorile de iarnă (Crăciunul și Anul Nou) erau petrecute în familie , se primeau colindătorii (de Crăciun) , cu plugușorul și copiii cu sorcova (de Anul Nou). De Paști se coceau cozonaci și se pregăteau ouă roșii flăcăii jucau “românește” roata și înțiau tinerii de 14 – 16 ani în

tainele feceoriei oferindu-le fete spre a le juca. Praznicul înălțării se sărbătorea împreună cu ziua eroilor , prin depunere de flori la monumentul eroilor din Ciurila și momente de reculegere , iar casele și mormintele ierau împodobite cu crengi verzi.

De asemena erau sărbătorite principalele activități gospodărești cum sunt : împreunatul oilor , “cununa” cu care se încheia seceratul , nunta și botezul noului născut.

2.5. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

2.5.1. STRUCTURA ȘI FUNCȚIUNILE - CENTRE POLARIZATOARE

Prin natura sa o așezare umană, indiferent de mărime, este justificată în condițiile în care pentru membri săi sunt asigurate pe de o parte funcțiunile de bază a așezării umane (economică, tehnică, educațională, etc), iar pe de altă parte valorificarea în interesul comunității a potențialului economic dat de arealul geografic aflat în administrare.

Privită prin prisma funcțiunilor așezarea umană poate fi considerată un sistem social de sine stătător care penrtu a exista trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a). Să fie în echilibru - adică grupurile care constituie așezarea umană (sistemul) să nu dorească emigrarea sau desființarea localității;

b). Să fie stabil - indiferent de nivelul perturbațiilor venite din exteriorul sistemuluiacesta să aibe capacitatea de a reveni la satrea sa inițială;

c). Să fie deschis - să permită colaborarea cu alte sisteme sociale (comune, orașe, municipii) și să accepte integrarea în poziția de „subsistem” într-un sistem organizatoric superior (zonă județ, regiune, țară, etc.)

Comuna Ciurila este constituită din opt localități : Ciurila (reședinața de comună) Filea de Jos , Filea de Sus , Pădureni , Pruniș , Sălincea , Săliște și Șutu. Obiectivul documentației “Reactualizarea Planului Urbanistic Gernal pentru comuna Ciurila județul Cluj” este de a valorifica , în interesul comunității locale , potențialul economic al arealului din administrație , care prin soluțiile propuse să contribuie la dezvoltare socio – economică a zonei și implicit la dezvoltarea durabilă și armonioasă (cu respectarea criteriilor de funcționalitate prezentate) a așezărilor umane.

Valorificarea potențialului economic al zonei este normal să nu modifice centrele de polarizare definite prin organizarea administrativ - teritorială, adică actualele centre de comună să își păstreze funcțiunile actuale. însă pentru implementarea micii industriei, care prin produsele realizate având ca destinație piața din municipiul Cluj Napoca, este necesar să se țină seama de structura stabilită prin U.T.R. definite pentru fiecare localitate.

2.5.2. INFRASTRUCTURA EDILITARĂ

Analizarea infrastructurii edilitare se face cu referire strictă la soluțiile propuse pentru dezvoltarea durabilă a comunei avînd suportul în valorificarea potențialului agricol al teritoriului din administrație.

Anexat studiului se prezintă “Studiul de specialitate . Infrastructura tehnico-edilitară”, în care sunt argumentate soluțiile alese pentru dezvoltarea infrastructurii edilitare.

Condițiile în care s-au analizat soluțiile pentru alimentarea cu energie electrică, asigurarea căldurii în perioada friguroasă a anului, alimentarea cu apă potabilă și sistemul de canalizare, rețele de telecomunicații, sunt următoarele:

a). Prognoza de dezvoltare a fiecărei localități în perspectiva următorilor 10 ani ;

b). Dezvoltarea micii industriei pentru industria alimentară cu scopul de a oferi pieței produse prelucrate cu un grad ridicat de manoperă inclusă ;

c). Valorificarea ofertei turistice dată de structura reliefului , facorii climaterici și existența lacurilor piscicole .

2.5.2.1. ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ

Arealul geografic al comunei Ciurila este racordat la sistemul energetic național la tensiunea de 20 kV.

Noii consumatori energetici, apăruți ca urmare a propunerilor pentru dezvoltarea durabilă , sunt parcurile industriale, respectiv dezvoltarea zonelor pentru locuit ce urmează a se dezvolta.

Asigurarea puterii cerute pentru consumatorii noi, repartizată pe localități , este prezentată în tabelul de mai jos.

Specificația	UM	TOTAL	Din care							
			Ciurila	Filea de Jos	Filea de Sus	Păduri	Pruniș	Săliște	Sălicea	Sutu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pc	Kw	1472	362	138	68	74	103	67	573	68
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pr	Kw	368	91	35	17	19	26	17	143	17
cos φ	-	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Sa	KVA	1937	477	182	89	98	138	88	734	89

Suplimentar față de construirea posturilor de transformare prezentate în tabele, în sistemul de alimentare cu energie electrică a comunei Săcuieu se mai prevăd următoarele lucrări:

- Rețele electrice aeriene la tensiunea de 20 kV pentru racordarea noilor posturi de transformare;
- Dezvoltarea rețelilor electrice la tensiunea de 0,4 kV pentru racordarea la rețeaua de energie electrică a noilor consumatori.
- Dezvoltarea unor sisteme locale de alimentare cu energie electrică bazate în special centrale electrice eoliene sau fotovoltaice.

În conformitate cu strategia națională de utilizare a energiilor neconvenționale, zona comunei Ciurila dispune de posibilități de valorificare a energiei eoliene și fotovoltaice.

2.5.2.2. REȚELE DE TELECOMUNICAȚII

În zona comunei Ciurila situația sistemului de telecomunicații se prezintă astfel:

- Centrele de comună sunt racordate la rețeaua telefonică automată TELEKOM prin zona de comunicații telefonice Cluj;
- Zona este în totalitate acoperită de telefonia mobilă;
- Lipsește sistemele de rețele pentru comunicațiile prin Internet și transmisia programelor de televiziune (U.P.C. , DIGI , DOLCE , Satelit).

În situația prezentată, pentru asigurarea tuturor posibilităților de comunicare pentru populație și turiști, se impune prin elaborarea de proiecte de specialitate realizarea următoarelor lucrări:

- Dezvoltarea sistemului de telecomunicații TELEKOM existent în zonă;
- Realizarea de rețele pentru comunicarea prin internet și recepționarea programelor de televiziune.

2.5.2.3. ALIMENTAREA CU CĂLDUR

Necesarul de combustibil pentru încălzirea spațiilor închise pe perioada friguroasă, asigurarea apei calde menajere și prepararea hranei s-a determinat luând în considerare următoarele premise:

- Capacitatea de cazare turistică;
- Utilizarea sistemului de încălzire centrală și a centralelor termice proprii la fiecare construcție;
- Asigurarea temperaturii interioare la +22 °C în situația unei temperaturi exterioare de -25 °C;
- Utilizarea gazului petrolier lichefiat pentru prepararea hranei.

Necesarul de combustibil s-a determinat în două variante:

- Prima variantă prin utilizarea la încălzire și prepararea apei calde a gazului metan sau a gazului petrolier lichefiat;
- A doua variantă utilizarea pentru încălzire și prepararea apei calde a combustibilului solid lemnul de esență tare.

Necesarul anual de combustibil este:

Specificația	UM	Din care								
		Ciurila	Filea de Jos	Filea de Sus	Păduri	Pruniș	Săliște	Sălicea	Sutu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ni	Gaz	1000 m ³ /an	1359	861	424	464	643	542	3581	426
	Lemne	t/an	2274	1441	710	777	1075	905	5996	714
Npran	Gaz	1000 m ³ /an	118	94	46	51	70	59	391	46
N	Gaz	1000 m ³ /an	1477	955	470	515	713	601	3972	472
	Lemne	t/an	2274	1441	710	777	1075	905	5996	714

2.5.2.4. ALIMENTAREA CU APĂ POTABILĂ ȘI CANALIZARE

Soluțiile propuse pentru alimentarea cu apă potabilă sunt :

- Utilizarea surselor de apă potabilă locale prin captări sub formă de drenuri sau prin captări de izvoare , respectiv asigurarea cu apă potabilă din surse externe comunei Ciurila ;
- Sisteme de tratare (cel puțin prin clorinare) a apei potabile captate ;
- Realizarea de sisteme de înmagazinare a apei potabile captate ;
- Rețele de distribuție a apei potabile la consumatori.

Pentru colectarea și epurarea apelor menajere uzate s-au prevăzut , în toate localitățile comunei Ciurila , rețelele de canalizare pentru colectarea apelor uzate și stații de epurare (mecanice și biologice) care să filtreze apele menajere uzate.

Cerința de apă potabilă și capacitatea stațiilor de epurare sunt prezentate mai jos.

Specificația	UM	TOTAL	Din care							
			Ciurila	Filea de Jos	Filea de Sus	Pădureni	Pruniș	Săliște	Sălicea	Sutu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Debit maxim zi	M ³	1286,48	205	142,29	78,57	84,83	96,33	93,70	511,18	72,58
Kp	-	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Ks	-	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Ko	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Qc.zi.max.	M ³	1697	271	188	104	112	127	124	675	96
Qc.orar.max	m ³ / h	141,36	22,574	15,660	8,663	9,330	10,580	10,329	56,228	7,997
Qc	l / s	39,27	6,27	4,35	2,41	2,59	2,94	2,87	15,62	2,22

Dimensionarea stațiilor de epurare

Specificația	UM	TOTAL	Din care							
			Ciurila	Filea de Jos	Filea de Sus	Pădureni	Pruniș	Săliște	Sălicea	Sutu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Quz	m ³	1288	188	136	65	74	102	86	567	67
Quz.orar	m ³ / h	-	7,83	5,67	2,71	3,08	4,25	3,58	23,62	2,79
Quz.sec.	l / s	-	2,18	1,58	0,75	0,86	1,18	0,99	6,56	0,78

2.6. INFRASTRUCTURA TEHNICĂ

2.6.1. GOSPODĂRIREA APELOR

Dezvoltarea durabilă a localităților componente ale comunei Ciurila nu influențiază regimul hidrologic al zonei .Necesarul de apă potabilă , pentru activitatea turistică , de locuire și economică a zonei se asigură prin sistemul de captări prin drenuri și captări de izvoare , sau surse exterioare comunei Ciurila.

Caracteristic în zonă sunt viiturile produse în special pe pâraie și văi în perioadele de topire a zăpezilor și în perioadele averselor de ploaie caracteristice în anotimpurile călduroase. Pentru eliminarea aspectelor negative a acestor torente, în zonele de amplasare a locuințelor și a zonei economice , dacă este cazul , se vor lua măsuri constructive de îndiguire.

Pe de altă parte, prin natura sa , locuirea , are interesul biologic pentru a păstra calitatea apelor din zonă. în acest sens are preocupări speciale pentru promovarea soluțiilor de utilizare a rumegușului provenit din prelucrarea lemnului în zonă, pentru gestionarea deșeurilor menajere solide și pentru epurarea și tratarea apelor menajere uzate.

2.6.2 AMENAJĂRI PENTRU AGRICULTURĂ

Autorii P.U.G. - lui au considerat necesar să acorde o atenție deosebită valorificării în interesul comunei a potențialului economic dat de fondul funciar și agricol al comunei , în acest sens în anexă la studiu este prezentat “Studiul de specialitate – Evoluția activităților economice”.

Folosirea terenului arabil, a fânețelor și pășunilor pentru nevoile proprii și pentru dezvoltarea cu scopul de a fi valorificat pe piață a unui sector de producție vegetală și zootehnică performant, conduce la necesitatea efectuării următoarelor lucrări de amenajare a terenurilor agricole:

- a). Lucrări de întreținere (curățare) a pajiștilor și fânețelor;
- b). Asigurarea îngrășămintelor naturale pentru păstrarea randamentelor de producție;
- c). Limitarea extinderii zonelor de vegetație forestieră;
- d). Lucrări de drenare pentru pâraiele și văile de munte mai ales pentru eliminarea pagubelor produse de viituri.

2.6.3. REȚEAUA DE TELECOMUNICAȚII

Asigurarea unei oferte de locuire de calitate, care să satisfacă și cel mai exigente pretenții, conduce la necesitatea realizării în zonă a unui sistem de telecomunicații la nivelul cerințelor actuale ale pieței.

Față de situația existentă sunt necesare elaborarea de proiecte și executarea de lucrări pentru asigurarea unui sistem de telecomunicații care să permită:

- a). Utilizarea telefoniei fixe și a telefoniei mobile;
- b). Utilizarea sistemelor de comunicație prin fax și Internet;
- c). Recepționarea posturilor de televiziune;
- d). Utilizarea sistemelor de comunicare prin internet.

2.6.4. REȚELE ENERGETICE

O problemă care nu a putut fi soluționată de colectivul de elaborare a proiectului (lipsind datele necesare efectuării calculelor) este cea a capacităților disponibile de transport pentru rețelele electrice aeriene de 20 kV ale sistemului energetic național din zona comunei Ciurila.

Pe baza datelor cunoscute s-a putut determina numai puterea cerută, puterea instalată în posturile de transformare 20 / 0,4 kV, punctele de consum, inclusiv locurile de amplasare a posturilor de transformare.

Față de motivele precizate este necesar elaborarea de către SC - ELECTRICA - SA a unui studiu care să analizeze gradul de încărcare a rețelelor electrice aeriene de 20 kV și să stabilească soluțiile constructive pentru racordarea la sistemul energetic național a consumatorilor propuși prin dezvoltarea durabilă a comunei Ciurila.

2.7. POTENȚIALUL TURISTIC

Amplasarea comunei Ciurila pe un relief deluros și colinar, cu altitudinea cuprinsă între 400 m și 700 m în zona Dealului Feleacului și a depresiunii Vlaha – Săvădisla, atrage în zonă turiștii, pe de o parte datorită frumuseții peisajului, lacurile piscicole, suprafețele împădurite, aerul curat lipsit de factorii poluanți, apele potabile oferite gratuit și din belșug, iar pe de altă parte sunt arăși turiștii în tranzit către Munții Apuseni.

Atractivitatea turistică a zonei, corelat cu inițiativele private pentru valorificarea potențialului turistic, a condus la construirea în perimetrul teritorial al comunei Ciurila a următoarelor obiective turistice:

- a). Pensiunile turistice: “Domeniul regilor”, “La Mesteceni”, “Reor”;
- b). Zoo – parcul “Moara de Vânt”;
- c). Centru de echitație “Napoca Sport Horse”;
- d). Construirea de case de vacanță din materiale ecologice.

2.8. ZONIFICAREA TERITORIULUI

Dezvoltarea durabilă în arealul delimitat de comuna Ciurila conduce la complectarea zonificării funcționale, pentru toate localitățile, cu următoarele:

- a). Delimitarea zonei pentru instituții și servicii a localității;
- b). Delimitarea zonei pentru locuințe de toate tipurile;
- c). Delimitarea zonei pentru unități industriale și depozite;
- d). Conturarea zonei pentru unități agro – zootehnice;
- e). Definirea zonei funcționale pentru căi de comunicație;
- f). Stabilirea zonei pentru spații verzi amenajate, sport, agrement, protecție;
- g). Delimitarea zonei funcționale pentru construcții tehnico – edilitare;
- h). Delimitarea zonei pentru gospodărie comunală, cimitire;
- i). Delimitarea zonei ocupate de ape.

În localitatea Sălicea, solicitată de investitori pentru construirea de obiective turistice și case rezidențiale, se vor detalia zona pentru “Spații verzi amenajate, sport, agrement, protecție” prin definirea zonelor:

- Zona pentru cazarea turiștilor;
- Zona caselor de vacanță;

- Zona ocupată cu spații comerciale și de alimentație publică, punct farmaceutic, oficiu poștal, punct de difuzare a presei, eventual cabinet medical;
- Zona de agrement echipată cu terenuri de joacă pentru copii și teren de sport ;
- Zona de gospodărie comunală - în care sunt amplasate containerele pentru depozitarea temporală a deșeurilor menajere, zona de gospodărire a complexului turistic.

Pentru localitatea Filea de Jos , care include lacurile piscicole , care nu sunt introduse în intravilan , se impun interdicțiile de construire și modul de amenajare a zonei de agrement din vecinătatea lacurilor .

3. ANALIZA SECTORIALĂ

3.1. TURISMUL

3.1.1. STRUCTURĂ , DOMENII DE EXCELENȚĂ, POTENȚIAL , DINAMICĂ

Arealul comunei Ciurila , prin poziția ei de legătură cu regiuniunea montane a Apusenilor și structura reliefului atractiv din punctul de vedere peisagistic , deține un potențial de poziție-comunicație remarcabil, prin vecinătatea cu teritoriul administrativ al municipiului Cluj Napoca, prin traversarea teritoriului comunei de autostrada funcțională A3 “Câmpia Turzi – Gilău” și a drumului județea DJ107R ce permit accesul nemijlocit în interiorul acestora, dar și legăturile cu celelalte unități montane mai ales din partea centrală -componente ale Parcului Natural al Munților Apuseni.

Relieful comunei Ciurila este deluros și colinar conturat altitudinal între 400 m și 700 m , fiind reprezentat de Dealul Felecului și Depresiunea Valaha – Săvădisla. , constituit ca o treapă de tranziție spre zona montană. Versanții sunt forme de relief specifice pentru dealurile din imediata apropiere a Munților Apuseni. Versanții cu expoziție nordică sunt mai abrupti și mai lungi (între 1000 m și 1500m) , mediu înclinați cu pante până la 18o.

Dealul Felecului se situează în partea de nord a comunei Ciurila , având la bază șisturi cristaline peste care sunt așezate formațiuni sedimentare de vârstă miocenă : marne , marne nisipoase , nisipuri.

În spatele barierei culmi Sănduleștilor s-a format depresiunea Hășdatei , iar pe valea Feneșelului un uluc depresional asimetric Vlaha – Săvădisla. Depresiunea Iara – Hășdate face legătura cu Munții Gilăului , munți formați aproape integral din șisturi cristaline prehercinice și granitoide.

Depresiunea reprezintă cel mai coborât nivel local din punctul de vedere al altitudinii , are o orientare vest – est și este închisă în amonte de un șir de dealuri pe direcția nord - vest

Potențialul climato-turistic este caracteristic prin componentele sale, specifice dealurilor cu altitudini mijlocii și mici, cu efect și favorabilitate pentru categorii de populație foarte largi, asupra cărora are un efect benefic multiplu. În plus, poziția munților Apuseni influențează favorabil climatul comunei Ciurila având o durată medie anuală de strălucire a soarelui între 1800 și 2000 ore.

Potențialul turistic al apelor este dependent de Valea Hășdate , afluent al râului Arieș , care constituie principala sursă de apă pentru lacurile din perimetrul comunei Ciurila, lacuri care contribuie la introducerea unor noi factori de impact-polarizare turistico- peisagistică .

Componenta antropică se integrează, la modul general, al populării și valorificării economice a dealurilor din vecinătatea Munților Apuseni , casa , ograda , pământul și animalele constituind, pentru țărănul român , suportul sacru material și sufletec. Specific zonei sunt construcția caselor vechi , mobilierul specific țărănului român . obiceiurile și tradițiile locale.

2.1.2. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII TURISTICE

Deși cu un număr relativ restrâns de localități turistice dispersate în teritoriu se constată o arie destul largă de apartenenți și organizatori, demonstrând inițiative de natură diversă cu programe și implicare, financiară variată.

Astfel, amenajările, se regăsesc în specila în perimetrul localității Sălicea , aparținând unor inițiative locale sau din județul Cluj. Sunt de remarcat zoo – parcul “Moara de Vânt” și Centru de călărie “Napoca Sport Horse”.

2.1.3. STRUCTURA TURISTICĂ

Conform situației existente la nivelul anului 2015 în perimetrul comunei Săcuieu existau următoarele dotări turistice :

a). Pensiunea “Domeniul Regilor” situată la o deviere din drumul județean DJ107R ce urcă spre satul Ciurila , amplasată într-un peisaj dominat de pădurea de fagi , construită cu o structură de lemn (măestrit lucrat) cu zidărie din piatră și frontoane parte componentă a peisajului ;

b). Pensiune “La Mesteceni” amplasată în apropierea satului Sălicea , îmbinând modernul cu tradiția , iar de pe tersele camerelor se oferă panorama întregii zone cu vedere spre Munții Gilăului și spre văile cu pășuni ;

c). Pensiunea “Reor” oferă , într-un cadru natural nealterat , piscină cu apă încălzită , o bucătărie modernă ce oferă produse tradiționale și organizare de excursii în împrejurimi cu căruța sau călare ;

d). Caban “Nairda° , amplasată în localitatea Sălicea , cu o capacitate de 24 locuri .

2.1.4. OFERTA TURISTICĂ

Valorificarea industrială a potențialului turistic al comunei Ciurila s-a realiza într-un sistem de “Parteneriat Public Privat “ în care s-a implicat și Consiliul Local Ciurila. Acest parteneriat , până în prezent a reușit să realizeze o ofertă turistică specifică următoarelor tipuri de turism :

- a). Turismul de tranzit;
- b). Turismul de drumeție ;
- c). Turismul de recreere ;
- d). Turismul sportiv.

2.1.5. CARACTERISTICILE OFERTEI TURISTICE

Elementele specifice ale comunei Ciurila conduc către orientarea ofertei turistice spre valorificarea potențialului natural (relief, climă , apă , vegetație) și a celui antropic (așezări, etnografie , folclor) . Orientarea va fi către :

a) Iaran : Vacanțe de iarnă și sporturi specifice acestui anotimp (în special plimbări cu sania trasă de cai) ;

b). Vara: Vacanțe de vară completate cu practicarea sporturilor , cileturismului, parcurgerea traseelor turistice cu motocicletă , A.T.V.-uri și mașini de teren ;

c). În toate anotimpurile : Sejur de odihnă și cură în condițiile unei clime de adăpost blând (în văi) iar pe versanți un topoclimat însorit. în cadrul acestui tip de turism se înscriu viitoarele pensiuni turistice din zonă cât și casele de vacanță ale populației urbane;

d). Drumeție de lungă sau scurtă durată către culmile montane ale Munții Apuseni ;

e). Turism de pescuit, legați de fauna apelor lacurilor de la Ciurila;

f). Turism cultural - științific facilitat de reliefului și învelișului biotic . Rezervațiile , monumentele naturale și punctele de interes științific oferă suporturi pentru turismul științific;

g). Turismul rural (agroturismul) care poate atrage o pătură mai largă a populației din zonă atât în respectiva activitate cât și în activitățile tradiționale care produc bunuri pentru turism (bunuri de uz casnic, artizanat , bunuri alimentare);

h). Comectarea ofertei turistice cu programe de divertisment (călărie , plimbări cu căruța sau sania, jocuri de societate).

Cele prezentate conduc la concluzia că vor putea fi exercitate două tipuri teritoriale de activități turistice și anume :

a). **Turismul internațional** care impune o dotare intrateritorială adecvată pentru : locurile de cazare și serviciile adiacente , locurile și spațiile de depozitare (mașini, bunuri), spații cu specific arhitectural și folcloric (case țărănești);

b). **Turism extrateritorial** constituit din subcomponentele : “răspântie turistică binară” (iradiere teritorială, convergență teritorială), respectiv “turismul de tranzit”.

2.1.6. TURISMUL ȘI ORGANIZAREA SA SPAȚIALĂ

2.1.6.1. TRADIȚIA

Tradițiile se regăsesc în specificul zonei constituit din organizarea gospodăriei , construcția caselor și obiceiurile locale.

2.1.6.2. ACTUALITATEA

Potențialul turistic al zonei este în prezent valorificat prin pensiunile turistice construite în zonă, prin casele de vacanță amplasate în perimetru comunei Ciurila și prin centrele de agrement existente.

În prezent în zonă există o presiune pentru solicitarea de terenuri în vederea construirii de case de vacanță.

2.1.6.3. VIITORUL

Posibilitățile de dezvoltare turistică a zonei sunt extrapolate pe mai multe direcții, din care de interes sunt:

- Dezvoltarea turismului de tranzit cu orbanizarea de excursii în arealul delimitat de Munții Apuseni ;
- Dezvoltarea satelor de vacanță (case de vacanță) în perimetrul localităților Ciurila și Sălicea ;
- Dezvoltarea pensiunilor turistice în zonă.

2.1.7. SOLUȚII PROPUSE PENTRU VALORIFICAREA POTENȚIALULUI TURISTIC

Valorificarea potențialului turistic al comunei Ciurila conduce la diversificarea ofertei turistice cel puțin pe următoarele domenii:

- Turism drumeție ;
- Plimbări în zonele pitorești combinat cu cură de aeroterapie;
- Turism tematic axat pe domenii etnografice și culturale;
- Turism sportiv (pescuit , zboruri cu parapanta);
- Complectarea ofertei turistice cu programe de divertisment (călărie plimbări cu căruța sau sania, parcuri de distracție , jocuri de societate).

2.2 AGRICULTURA , PISCICULTURA , SILVICULTURA

2.2.1. STRUCTURĂ , PERFORMANȚĂ , POTENȚIAL , DINAMICĂ

Structura fondului funciar al comunei Ciurila se pretează pentru dezvoltarea sectoarelor producției vegetale și a producției zootehnice (în special a creșterii bovinelor și ovinelor). Amplasarea comunei în vecinătatea municipiului Cluj Napoca (cu o piață de desfacere cu potențial ridicat) face posibilă o dezvoltare intensivă a sectorului agricol . În acest sens, luând în considerare parametrii productivi realizați în sectorul agricol al județului Cluj, potențialul de piață al fondului funciar deținut de comuna Ciurila se concretizează astfel:

- Sectorul zootehnic ce poate fi crescut în gospodăriile populației :

Specificația	Explicația	Structura	U.M.	Total
1	2	3	4	5
Bovine	Baza de calcul	Suprafața	Ha	5198,17
		Număr mediu	cap / ha	0,147
	Efective	-	Cap	764
Porcine	Baza de calcul	Suprafața	Ha	5198,17
		Număr mediu	cap / ha	0,222
	Efective	-	Cap	1154
Ovine	Efective	-	Cap	12594
Păsări	Baza de calcul	Suprafața	Ha	5198,17
		Nr. mediu	cap / ha	4,482
	Efective	-	Cap	23298
Albine	Baza de calcul	Suprafața	Ha	5198,17
		Nr. mediu	fam / ha	0,056
	Efective	-	Fam	291

- Producția agricolă destinată pieții :

Produsul	U.M.	Specificația			
		Producție	Consum propriu	Balanța	
				Lipsă	Disponibil
1	3	4	5	6	7
Carne și grăsimi	t	418	220,26	-	197,74
Lapte	1000 hl	43,528	13,801	-	29,727
Ouă	1000 buc	1542	1271,364	-	270,636
Cereale	t	7791	2780,92	-	5010,08
Legume	t	10947	549,9	-	10397,1
Cartofi	t	2857,75	2371,2	-	486,55
Fructe	t	448	232,2	-	215,8
Sfeclă de zahăr	t	13011	-	-	13011
Lână	t	26,384	-	-	26,384

Miere de albine	t	3,94	-	-	3,94
Ciuperci	t	40,65	-	-	40,65
Afine	t	35,50	-	-	35,50
Smeură	t	23,50	-	-	23,50
Mure	t	16,26	-	-	16,26
Fragi de pădurte	t	4,88	-	-	4,88

2.2.2. AGENȚI ECONOMICI INCLUSIV MICA INDUSTRIE AGRICOLĂ

În prezent în zonă sunt constituite organizații economice la nivel de S.R.L. și persoane fizice autorizate numai în domeniul serviciilor și comerțului..

Realizarea de performanțe în domeniul agriculturii conduce la necesitatea organizării producătorilor agricole în asociații și constituirea de către aceștia a unor ferme care să aibă potențialul economic să producă în condițiile respectării normelor igienico-sanitare.

2.2.3. DOTAREA TEHNICĂ ȘI MATERIALĂ

În prezent activitatea din domeniul zootehniei se desfășoară în sistemul tradițional, animalele fiind crescute în propria gospodărie. Pentru asigurarea accesului pe piață și a realizării unor performanțe competitive sunt necesare următoarelor dotări materiale și tehnice:

- a). Construirea de ferme;
- b). Organizarea unor spații speciale pentru mulsul animalelor;
- c). Instalații de spălare a animalelor înainte de mulsul;
- d). Asigurarea instalațiilor mecanice pentru mulș;
- e). Echipamente specializate pentru hrănirea animalelor;
- f). Echipamente speciale pentru evacuarea dejecțiilor animaliere ;
- g). Dotarea cu mașini agricole pentru executarea lucrărilor agricole specifice.

2.3. INDUSTRIE, PRODUCȚIE , DISTRIBUȚIA ENERGIEI, CONSTRUCȚII

2.3.1. STRUCTURĂ , DOMENIUL DE EXCELENȚĂ , POTENȚIAL , DINAMIC

Potențialul economic al structurii fondului funciar conduce la crearea premiselor pentru valorificarea la nivel de produs finit a materiilor prime provenite din sectorul agricol (vegetal și animalier) și sectorul silvic.

Pe baza acestor elemente concrete în zonă se poate implementa mica industrie specializată în domeniile: prelucrarea cerealelor , prelucrarea laptelui, prelucrarea cărnii, prelucrarea fructelor de pădure, prelucrarea ciupercilor, prelucrarea planelor medicinale din flora spontană, prelucrare lemnului.

Capacitățile de prelucrare până la care se pot dezvolta aceste activități sunt prezentate în “Studiul de specialitate – Evoluția activităților economice”.

2.3.2. AGENȚI ECONOMICI INCLUSIV ÎNTREPRINDERILE MICI ȘI MIJLOCII, REȚELE DE PRODUCȚIE, EXPORT

În prezent în zonă activitățile economice organizate la nivel de societăți comerciale se limitează la comerț și servicii , activitățile productive (agricultură . industrie) sau turism existând numai la nivelul organizatoric de Persoan Fizică Autorizată. Pentru implementarea celorlalte activități de producție este necesar a se începe de la început prin , constituirea de agenți economici în domeniu producției, proiectarea și construirea halelor industriale și dotarea cu echipamentul necesar.

Dezvoltarea micii industriei în zonă, având ca profil industria alimentară, este profitabilă prin dezvoltarea industriei turismului existând condiții pentru realizarea unor activități economice complet integrate în care aprovizionarea (materiile prime), producția și desfășurarea coexistă în același areal. Ținând seama că zona este nepoluată se pot realiza produse de calitate deosebită care printr-o promovare eficientă se pot și exporta.

2.3.3. DOTAREA TEHNICO MATERIAL

Implementarea micii industriei pentru prelucrarea materiilor prime provenite din agricultură și silvicultură necesită elaborarea tuturor fazelor de proiectare, construire, dotare și formare profesională. Mica industrie specializată pentru realizarea produselor alimentare și prelucrarea lemnului se vor implementa în localitatea Sălicea.

2.3.4. DISTRIBUȚIA ENERGIEI

Dezvoltarea industriei necesită , pentru funcționare , energie electrică , energie termică și energie mecanică. Aceste forme de energie sunt necesare în toate structurile prevăzute a fi promovate pentru dezvoltarea durabilă a comunei Ciurila . Datorită amplasării spațiale necesarul de energie se analizează cumulativ pe zonă.

Lucrările de investiții necesare a se realiza necesită elaborarea unui „Studiu de fundamentare” de

către unități specializate.

2.4. FUNCȚIUNI ECONOMICE ȘI SOCIALE

2.4.1. FUNCȚIUNI ECONOMICE

Profilul economic al teritoriului și localităților se bazează pe două resurse existente în zonă și anume agricolă și silvică, în detaliu pe:

- a). Producția agricolă vegetală;
- b). Creșterea animalelor;
- c). Mica industrie de prelucrare a masei lemnoase.

Resursele existente în zonă conduc la definirea principalelor funcțiuni economice și anume:

- a). Funcțiunea de producție cu două componente:
  - Industria agricolă, axată pe componentele vegetală și creșterea animalelor;
  - Industria prelucrării lemnului axată pe fabricarea mobilei și obiectelor de artă.
- b). Funcțiunea de construcții – pentru executarea construcțiilor de pe teritoriul comunei;
- c) Funcțiunea comercială - reprezentate de unități comerciale organizate la nivel de Societate cu Răspundere Limitată și Persoane Fizice Autorizate;
- d). Funcțiunea de servicii - reprezentată prin societăți comerciale de transport, și turism.

2.4.2. FUNCȚIUNI SOCIALE

Funcțiunile sociale sunt structurate la nivelul Primăriei comunei Ciurila și sunt organizate în conformitate cu legislația în vigoare:

Principalele funcțiuni sociale sunt:

- a). Funcțiunea pentru asigurarea sănătății publice ; organizată în reședința de comună la nivel de dispensar medical;
- b). Funcțiunea educațională asigurată la nivelul ciclului primar și ciclului gimnazial ;
- c). Funcțiunea culturală desfășurată la nivel de Cămin Cultural și în cadrul bisericilor ortodoxe.

4. ANALIZA DIAGNOSTIC (ANALIZA SWOT) - SINTEZĂ

4.1. PUNCTE TARI

Puntele de interes se regăsesc în :

- Potențialul valoros al terenurilor agricole din perimetrul comunei ;
- Potențial pentru a produce produse agricole (vegetale și animaliere) ecologice ;
- Calitatea fondului forestier ;
- Potențial turistic natural bun (relief variat, clima prielnică practicării activităților turistice);
- Mediu natural în general lipsit de surse mari de poluare;
- Potențial antropoc de interes turistic;
- Populație destul de numeroasă și ospitalieră, cu locuințe tradiționale sau moderne de calitate;
- Cerere turistică potențială în creștere atât pe piața internațională (zonele în care se practică turismul rural) cât și pe cea internă (turism rural) ;
- Infrastructura generală bună;
- Accesibilitate (transport rutier și feroviar) dată de vecinătatea cu magistralele M300 și E60;
- Cooperări cu alte sectoare ale economiei; conceperea unor produse turistice originale; ecoturism etc;

4.2. PUNCTE SLABE

Punctele slabe sunt determinate de :

- Structură organizatorică deficitară privind valorificarea potențialului economic al zonei;
- Fracmentarea excesivă a exploatațiilor agricole ;
- Practicarea unei agriculturi de subzistență concretizată în productivitate și profitabilitate redusă ;
- Lipsa în teritoriul comunei a unităților mici pentru prelucrarea materiilor prime provenite din sectorul agricol ;
- Lipsa locurilor de muncă , corelat cu capacitatea redusă de atragere a investitorilor pentru activități productive în comună ;
- Dezvoltarea fosrte redusă a structurii de organizare la nivel de Intreprinderi Mici și Mijlocii ;
- Lipsa unui centru communal de informare turistică ;
- Calitatea personalului care lucrează în turism (lipsa preocupărilor pentru selecția, motivarea, perfecționarea acestora);
- Insuficientă preocupare pentru pregătirea și orientarea tineretului spre domeniul turismului în ciuda potențial turistic existent și a oportunităților de locuri de muncă din acest domeniu;
- Rigiditatea ofertei turistice și imposibilitatea adaptării acesteia la cerințele turiștilor efectele negative ale sezonității care afectează frecventarea anuală; stadiul proprietății cu efecte negative asupra managementului practicat și a calității serviciilor prestate;
- Insuficiența măsurilor legislative care să încurajeze implicarea în activități turistice;
- Insuficiența școlilor de profil care să asigure resurse umane bine pregătite care să poată lucra cu succes în domeniul turistic (licee de profil, școli profesionale cu profil turistic, colegii, etc);
- Lipsa unei preocupări clare în ceea ce privește stimularea parteneriatului în turism și găsirea unor strategii de dezvoltare turistică durabilă care si urmărească maximizarea efectelor pozitive în cele trei domenii de interes: economic, socio-cultural și ecologic.

4.3. OPORTUNITĂȚI

Oportunități de dezvoltare a economiei locale sunt :

- Relaiare unui parc industrial în comuna Ciurila unde să se amplaseze mica industrie pentru prelucrarea produselor agricole (vegetale și animaliere) astfel încât pe piață să se valorifice produse finite cu ungrad ridicat de manoperă inclusă ;
- Dezvoltarea ramurilor economice care au legături directe cu turismul; posibilități în abordarea unor forme „alternative” de turism (dezvoltarea turismului bazat pe comunitățile locale, a ecoturismului, a turismului bazat pe natură), a turismului cultural, a turismului rural, a agroturismului, a turismului social și cel pentru tineret;
- Crearea unor oferte atractive de pregătire vocațională în domeniul agricol și domeniul

turismului; valorificarea potențialului viitorilor specialiști din domeniul agriculturii și turismului, absolvenți ai facultăților de profil din Cluj;

- Creșterea relativă a interesului pentru țara noastră, în ultimii doi ani, pe plan politic și economic, din partea țărilor europene care ar putea avea un impact pozitiv în ceea ce privește atragerea de potențiale investiții străine, de finanțări externe; înregistrarea unei anumite saturații a pieței turismului pentru destinațiile tradiționale ceea ce ar putea reprezenta un avantaj pentru regiunea Munților Apuseni; susținerea inițiativelor particulare în producția agricolă ecologică și industria turism ; creșterea calității ofertei din turismul premontan; modernizarea bazei materiale;

- Atragerea de fonduri nerambursabile prin programe și proiecte europene.

4.4. AMENINȚĂRI

Conservarea situației existente la nivelul comunei Ciurila (pentru următorii 10 ani) de existența a unor surse de venit precare , atât pentru familiile cu domiciliul în localitățile aparținătoare comunei , cât și pentru bugetul local , conduce la apariția unor amenințări cu consecințe grave pentru funcționalitatea comunei. Aceste posibile amenințări sunt :

- Datorită îmbătrânirii populației locale și a dispariției naturale a populației vârsnice conduce la depopularea satelor componente ale comunei Ciurila și declasarea acestora din sate mici în sate foarte mici (sub 100 locuitori / localitate);

- Lipsa de receptivitate și flexibilitate a populației locale la cerințele pieții determină decalaje economice mari , greu de recuperat care conduc la sărăcirea locuitorilor comunei Ciurila ;

- Creșterea ponderii muncii la negru , cu efecte negative asupra pieței muncii , asupra economiei locale , asupra bugetului local și nu în ultimul rând asupra asistenței sociale în perspectivă ;

5. DIAGNOSTIC , DISFUNȚIONALITĂȚI, PRIORITĂȚI

5.1. ANALIZA FACTORIALĂ – MULTICRITERIALĂ

Pe baza inventarierii situației existente, în conformitatea cu metodologia prevăzută în cazul elaborării documentațiilor de tip P.U.G. la definirea soluțiilor propuse pentru dezvoltarea durabilă a comunei Ciurila sintetizăm disfuncționalitățile prin intermediul analizei factoriale de tip SWOT. Aceasta reprezintă un instrument sintetic foarte oportun în atragerea de întreprinzători în diferite domenii, fapt care va genera ocupare profesională, venituri crescute ale locuitorilor, o mai eficientă utilizare a resurselor locale, apariția resurselor financiare necesare demarării unor proiecte de reabilitare/extindere a infrastructurii fizice și sociale, de protecție a mediului, de dezvoltare turistică, pentru promovarea zonei etc.

Prin aplicarea analizei SWOT în perimetru administrativ al comunei Ciurila, am identificat punctele tari, slabe, oportunitățile și amenințările caracteristice. În cele ce urmează se prezintă „Analiza SWOT - factorială”.

1. AȘEZAREA GEOGRAFICA ȘI CADRUL NATURAL	
Puncte tari	<ul style="list-style-type: none"> - potențial important de dezvoltare a turismului în zonă, datorită reliefului ce oferă o peisagistică frumoasă , alacurilor piscicole și a vecinătății cu municipiul Cluj Napoca; - apropierea de drumul european E60, și de rețeaua de transport feroviar; - climă continentală moderată; - teren agricol fertil și propice pentru realizarea unei producții vegetale și animaliere eficiente care să contribuie substanțial la dezvoltarea durabile a comunei; - rezervă de teren pentru amenajări ulterioare; - prezența în apropiere a unor poli de atracție urbană: Cluj-Napoca, Turda
Puncte slabe	<ul style="list-style-type: none"> - promovarea deficitară la nivelul condițiilor reale existente în zonă; - acces dificil, în interiorul localităților, datorită lipsei unei infrastructuri rutiere neadecvate;
Oportunități	<ul style="list-style-type: none"> - programe ale autorităților județene și centrale destinate mediului rural; deschiderea instituțiilor publice din zonă spre relații de parteneriat; procese care să relanseze piața investițiilor în zonă.
Amenințări	<ul style="list-style-type: none"> - fenomenele de eroziune a solului cu posibile consecințe grave pe termen lung
2. POPULAȚIA ȘI RESURSELE UMANE	
Puncte tari	<ul style="list-style-type: none"> - nivel relativ ridicat al gradului de calificare în anumite domenii; - existența unor specialiști în domenii relativ variate de activitate; - diversitatea etno-culturală, comunitate mixtă din punct de vedere etnic; ospitalitatea locuitorilor; - număr relativ redus al inadaptațiilor social; - rata infraționalității redusă
Puncte slabe	<ul style="list-style-type: none"> - îmbătrânirea populației (spor natural negativ și migrarea tinerilor spre mari centre urbane);

	<ul style="list-style-type: none"> - existența unei infrastructuri sociale adecvate, de tip urban cu impact asupra migrației tinerilor spre Cluj-Napoca; - adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul reconversiei profesionale; - migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă; - nivelul relativ redus al pregătirii școlare și respectiv profesionale a majorității locuitorilor; - capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei.
<i>Oportunități</i>	<ul style="list-style-type: none"> - existența unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă; - posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională, și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri; - grad redus de ocupare profesională, deci potențial important al forței de muncă locale, la salarii competitive la nivel regional (față de polii de creștere); - existența unor spații și clădiri, în conservare, posibil a fi utilizate de către întreprinzători pentru demararea unor afaceri locale; - grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor; - implicarea autorităților locale în problemele comunității, deschiderea la realizarea de parteneriate.
<i>Amenințări</i>	<ul style="list-style-type: none"> - scăderea gradului de instruire școlară a populației tinere; - scăderea numărului persoanelor calificate, prin ieșirea acestora din viața activă; - estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului; - creșterea șomajului în rândul tinerilor absolvenți; - creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă.
3. INFRASTRUCTURA	
<i>Puncte tari</i>	<ul style="list-style-type: none"> - distanța relativ redusă ce separă zona de magistrala de cale ferată - care face legătura și cu țările din centrul și vestul Europei; - apropierea de drumul european E 60; - sisteme de distribuție a energiei electrice acoperind practic toată zona; - arhitectură tradițională; - modernizarea echipamentelor de telecomunicații și extinderea telefoniei fixe și mobile; - amenajare hidrografică corespunzătoare; efecte reduse ale viiturilor și inundațiilor.
<i>Puncte slabe</i>	<ul style="list-style-type: none"> - starea tehnică necorespunzătoare a rețelei rutiere (drumuri comunale); - rețeaua de canalizare este inexistentă; - rețeaua de alimentare cu apă redusă; - zonă cu acces limitat la gaze naturale.

<i>Oportunități</i>	<ul style="list-style-type: none"> - programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale, în special în domeniul agricol, vegetal și zootehnic; - programe județene de modernizare a infrastructurii rutiere.
<i>Amenințări</i>	<ul style="list-style-type: none"> - interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în zonă, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul zonei.
4. ECONOMIA	
<i>Puncte tari</i>	<ul style="list-style-type: none"> - tradiții locale în producția vegetală și creșterea animalelor; - existența unei comunități de afaceri locale, în fază incipientă, reprezentată prin câteva societăți comerciale și persoane fizice autorizate cu activitate în zonă; - resurse naturale locale diverse și bine reprezentate;
<i>Puncte slabe</i>	<ul style="list-style-type: none"> - resurse financiare la nivel local insuficiente pentru sprijinirea și promovarea unor investiții; - degradarea spațiilor disponibile ce pot fi utilizate pentru a demara activități antreprenoriale în zonă; - echipamente și tehnologii învechite; - parcelarea terenului - productivitate scăzută (suprafețele agricole nu pot fi întotdeauna lucrate mecanizat); - scăderea producțiilor medii la aproape toate culturile.
<i>Oportunități</i>	<ul style="list-style-type: none"> - reconversia unor capacități economice aflate în conservare în capacități cu profil nou de fabricație; - reconversia unor capacități, în special agricole, spre arii de productivitate adaptate condițiilor locale; - existența unor spații și terenuri disponibile pentru dezvoltări antreprenoriale; - disponibilitatea unor resurse suplimentare, posibil a fi accesate prin utilizarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene; - disponibilitatea autorităților locale de a încheia relații de parteneriat cu investitori locali sau străini; - prezența în zonă, activitatea și deschiderea de parteneriate ale unor organizații neguvernamentale care au capacitatea să atragă fonduri extrabugetare - dezvoltarea de relații de parteneriat economic și administrativ cu unități teritoriale (similare sau asemănătoare) din țară și străinătate.
<i>Amenințări</i>	<ul style="list-style-type: none"> - lipsa de receptivitate și flexibilitate a populației locale la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; - reducerea ponderii populației active; - creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă.
5. TURISM	
<i>Puncte tari</i>	

	<ul style="list-style-type: none"> - prezența ariilor protejate și potențialul ecoturistic aferent acestora; - potențial turistic peisagistic datorită structurii reliefului; - vecinătatea cu municipiul Cluj Napoca - așezarea geografică propice dezvoltării serviciilor, în special a celor turistice.
<i>Puncte slabe</i>	<ul style="list-style-type: none"> - resurse financiare insuficiente, investiții autohtone și străine reduse; - pregătire profesională de slabă calitate în domeniul serviciilor turistice.
<i>Oportunități</i>	<ul style="list-style-type: none"> - introducerea la scară semnificativă a agroturismului prin înființarea de ferme și gospodării autorizate pentru practicarea acestui gen de turism; - punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al zonei; - disponibilitatea unor resurse suplimentare, posibil a fi accesate prin utilizarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene; - disponibilitatea autorităților locale de a încheia relații de parteneriat cu investitori locali sau străini;
<i>Amenințări</i>	<ul style="list-style-type: none"> - lipsa unui program județean și regional de dezvoltare a turismului, și implicit nealocarea de fonduri, decât în mică măsură, pentru infrastructura locală, de acces.
6. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR	
<i>Puncte tari</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zonă naturală, fără impacte majore asupra calității factorilor de mediu; - aplicarea în fază incipientă a unui sistem integrat de colectare a deșeurilor la nivel județean; - punerea în funcțiune a unei rampe ecologice; - eforturi ale autorităților locale de aplicare a legislației privind protecția mediului.
<i>Puncte slabe</i>	<ul style="list-style-type: none"> - neefectuarea de lucrări de stabilizare în zonele ce prezintă pericol de producere a alunecărilor; - colectarea neselectivă a deșeurilor, ceea ce împiedică reciclarea, re folosirea, recuperarea sau valorificarea lor; - prezența pe cursurile râurilor a deșeurilor menajere; - educația ecologică superficială.
<i>Oportunități</i>	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea programelor UE destinate reabilitării condițiilor de mediu; - extinderea colaborării și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică.
<i>Amenințări</i>	<ul style="list-style-type: none"> - exploatarea la nivel de subzistență a fondului agricol cu riscul de degradare a calității terenurilor; - extinderea eroziunii solului cu consecințe grave pe termen lung dacă nu se intervine la timp; - prezența mentalității de indiferență față de protecția mediului (mai ales la nivelul populației adulte).

5.2. PREMIZELE DEZVOLTĂRII DURABILĂ PRIN VALORIFICAREA RESURSELOR LOCALE

Dezvoltarea durabilă înseamnă în primul rând asigurarea unei calități mai bune a vieții pentru generațiile din prezent cu respectarea prezervării capitalului natural pentru generațiile viitoare. Dezvoltarea durabilă mai înseamnă recunoașterea faptului că economia, mediul și bunăstarea socială sunt interdependente și anume faptul că un mediu afectat va influența negativ, mai repede sau mai târziu, dezvoltarea economică și mai ales calitatea vieții oamenilor. Dezvoltarea durabilă înseamnă și asigurarea satisfacerii nevoilor de bază ale oamenilor: locuințe, străzi sigure, oportunitatea de împlinire prin educație, informare, participare, sănătate, și locuri de muncă. Toate acestea necesită o economie sănătoasă capabilă să creeze mijloacele necesare satisfacerii acestor nevoi, atât în prezent cât și în viitor.

O dezvoltarea durabilă la nivel local sau regional presupune:

- un nou rol pentru autoritățile locale și leaderii comunitari;
- promovarea bunăstării sociale și economice a membrilor comunității și a calității mediului în zonele de rezidență;
- implicarea și consultarea localnicilor în problemele care privesc dezvoltarea regiunii și a formelor de realizare a acestora;
- dezvoltarea unei viziuni și a unui plan pentru zonă elaborat în cadrul unui parteneriat cu comunitatea locală;
- dezvoltarea și oferirea serviciilor care îmbunătățesc bunăstarea și calitatea vieții locuitorilor în regiunile vizate.

Autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale, organizațiile comunitare și de afaceri au nevoie în acest moment de persoane de legătură care să încerce să realizeze o punte între politicile guvernamentale de dezvoltare și nevoile și dorințele comunităților locale.

Responsabilitatea dezvoltării durabile revine fiecărui actor implicat în viața unei anumite regiuni, reprezentanții autorităților, simplii cetățeni, angajați sau mici întreprinzători etc. Autoritățile locale, ca puncte nodale și lideri ai comunităților locale, au un rol extrem de important. Realizarea dezvoltării durabile trebuie să fie dezideratul oricărei administrații moderne și trebuie să se reflecte în pregătirea Strategiilor Locale de Dezvoltare Durabilă pentru a promova și/sau îmbunătăți bunăstarea socială și economică și calitatea mediului în zonele de rezidență și astfel să contribuie la dezvoltarea durabilă a întregii țări.

În comunități mai mici actul decizional este mai direct și implicarea oamenilor poate fi mai eficientă. Totodată degradarea mediului în zonele rurale a devenit foarte gravă în ultima perioadă. Comunitățile locale au fost neglijate și autoritățile locale nu pot face față problemelor de mediu apărute (invazia deșeurilor, degradarea valorilor naturale, impactul agriculturii asupra mediului).

Deși cercetarea realizată a vizat toate cele cinci domenii cuprinse în cadrul analizei SWOT, propunând strategii corespunzătoare pentru fiecare dintre acestea, ne vom limita doar la posibilitățile de dezvoltare economică a comunei Ciurila și la câteva considerații legate de protejarea mediului înconjurător în zonă, derivate și susținute de studiile de specialitate.

Amenajarea comunei trebuie concepută în ansamblu, aceasta reprezentând sub raportul conceptual un întreg ansamblu. Pentru o mai mare claritate am recurs însă la o diferențiere spațială, sistematizând propunerile făcute pe două zone funcționale care corespund împărțirii teritoriului în două de autostrada "A3" Amenajările propuse pentru zonele mai sus menționate sunt de asemenea diferite sub raportul naturii lor și firește al costurilor implicate, ceea ce impune și o eșalonare în timp dictată de limitările financiare.

6. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ DURABILĂ

6.1. PRINCIPIILE STRATEGICE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE

Aplicând principiile conceptului de dezvoltare durabilă cu trimitere la capacitatea de a gestiona în mod eficient resursele existente și de a asigura necesitățile contemporanilor, evitând epuizarea acestora și compromiterea capacității generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități, s-a optat, în cazul prezentei analize, pentru evidențierea principiilor fundamentare ce au ghidat metodologia de a defini strategia de dezvoltare durabilă pentru comuna Ciurila.

Principiile considerate sunt:

6.1.1. Principiul integrării - în virtutea căreia între toate elementele sistemului teritorial definit de comuna Ciurila există o interdependență și o conlucrare evidentă.

6.1.2. Principiul subsidiarității – consideră că deciziile, pentru o gestionare mai bună a situației existente și pentru o intervenție specifică, sunt luate prin implicarea actorilor locali din cuprinsul teritoriului.

6.1.3. Principiul funcționalității – rezultă din acțiunea integrată a tuturor componentelor geografice.

6.1.4. Principiul parteneriatului – care implică o colaborare permanentă între actorii situați pe diferite trepte scalare (local, județeni, naționali și internaționali), fiind benefică o intercondiționare pe tot parcursul implementării unei strategii de dezvoltare.

6.1.5. Principiul programării – condiționează aplicabilitatea măsurilor și acțiunilor propuse, fără a căror etapizare obținerea rezultatului concret este compromis.

6.1.6. Principiul complexității – prin analiza în detaliu a diferențelor existente se poate defini o imagine complexă a sistemului teritorial analizat și o analiză comparativă cu unitățile teritoriale învecinate.

6.1.7. Principiul rentabilității – directe și indirecte – conform căreia orice activitate economică se justifică față de societate numai dacă este utilă și eficientă (apreciată prin indicatori de rentabilitate, cost – beneficiu, dar și prin efectele economice indirecte antrenate pe plan economic și social).

Aplicând aceste principii la definirea strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila, s-au definit direcțiile majore de promovare și anume:

a). Conservarea și protecția mediului, respectiv gestionarea eficientă a deșeurilor;

b). Valorificarea eficientă a resurselor naturale existente în arealul din administrația comunei Ciurila;

c). Optimizarea infrastructurii tehnice a teritoriului în vederea asigurării unor fluxuri convergente a masei și energiei;

d). Menținerea echilibrată a componentei demografice și a habitatelor și creionarea unui management riguros al resurselor umane;

e). Dezvoltarea economică prin apel la resurselor primare locale;

f). Prevenirea și eliminarea riscurilor naturale, demografice sau socio – economice existente la nivelul sistemului teritorial;

g). Identificarea disparităților existente și suprimarea lor;

h). Conservarea patrimoniului spiritual al comunei Ciurila.

6.2. FACTORII CATALIZATORI AI DEZVOLTĂRII DURABILE

Factorii catalizatori favorabili unei dezvoltări durabile a comunei Ciurila sunt:

6.2.1. Poziția geografică din imediata vecinătate a municipiului Cluj Napoca se caracterizează printr-o unitate peisagistică distinctă având relații de comunicare directe în direcția Cluj Napoca, direcția Turda și direcția Munților Apuseni prin Săcel – Băișoara.

6.2.2. Mozaicul formelor de relief – imprimat de două trepte morfologice deluroasă piemontană și depresionar este echilibrată de existența unor văi accesibile și oferă valențe peisagistice.

6.2.3. Fertilitatea terenurilor agricole favorabilă dezvoltării culturilor de cereale, sfeclă de zahăr, legume, etc.

6.2.4. Expansiunea pășunilor și fânețelor se traduce printr-un factor de afirmare a creșterii animalelor.

6.3. AXELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila are la bază valorificarea în interesul comunității a potențialului fondului agricol, silvic și turistic existent în arealul geografic aflat în administrație.

Axele dezvoltării durabile, trebuie respectate și urmate de orice strategie de dezvoltare durabilă. Avem în vedere, în principal următoarele aspecte:

- asigurarea echității inter-generații, în sensul posibilității generațiilor viitoare de a beneficia de aceleași posibilități ca și cele prezente, poate chiar îmbunătățite;
- asigurarea echității intra-generații, prin echitate socială și reducerea sărăciei și asigurarea unui nivel de viață ridicat comunităților locale din regiunile dezvoltate sau cu potențial economic demn de luat în considerare. Beneficiile provenite din activități economice nu mai trebuie să fie exclusiv orientate spre anumite categorii sociale în detrimentul celorlalte;
- încurajarea parteneriatelor în tot ceea ce privește deciziile majore în viața comunităților, încurajarea participării la procesul de luare a deciziilor;
- precauție în ceea ce privește acțiunile care pot avea un impact negativ asupra factorilor de mediu, determinarea impactului negativ asupra mediului natural, cultural, social sau economic pe care dezvoltarea durabilă l-ar putea avea, încercarea de diminuare a riscului și incertitudinii acțiunilor întreprinse;
- protecția mediului, trebuie privită ca o parte componentă a dezvoltării economice, dezvoltarea economică fără conservarea resurselor de mediu nu mai poate reprezenta o alternativă viabilă;
- utilizarea resurselor regenerabile, în aceeași măsură cu cele neregenerabile;
- monitorizarea permanentă a efectelor activităților economice asupra mediului și elaborarea unor standarde clare și măsurabile, care să ajute la acest proces de monitorizare, asigurându-se totodată aplicarea și respectarea acestora;
- educarea în spiritul protejării resurselor de orice natură.

Principiile de bază enumerate, aplicate la definirea strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila, pot fi concretizate prin:

- îmbunătățirea cooperării dintre grupurile de interese în activitatea economică a comunei și anume: finanțatori, comunitatea, autoritățile locale, beneficiari etc.;

- îmbunătățirea raportului calitate-preț, prin investiții în infrastructura tehnico - edilitară, importanța acordată managementului resurselor umane, recrutare, selecție, motivare, perfecționare, schimbarea atitudinilor angajaților în activități economice, creșterea varietății produselor oferite pieței;

- alinierea sistemului calității la normele europene în domeniul dezvoltării durabile a zonei rurale obținerea recunoașterii din partea organismelor internaționale de profil;

- analiza științifică, amănunțită a pieței (analiza tendințelor, motivațiile beneficiarilor, determinarea grupurilor țintă etc.);

- îmbunătățirea imaginii zonei, ca parte componentă a ofertei naționale, investiții în promovare, editarea unor materiale de promovare de calitate foarte bună participări la târguri și expoziții;

- creșterea calității produsului autohton prin practicarea unui management adecvat (management strategic, marketing, managementul activităților economice, managementul resurselor umane, management financiar, managementul calității, etc.);

- îmbunătățirea infrastructurii generale, prin investiții bine direcționate (planuri regionale de investiții din fonduri alocate de la bugetul local etc.);

- îmbunătățirea ofertei de servicii turistice, prin calificarea și perfecționare resurselor umane care lucrează în turism, organizarea unor schimburi de resurse umane cu companii

similare din alte regiuni cu experiență în turism schimbarea atitudinii și mentalităților lucrătorilor în domeniul turismului diversificarea ofertei de servicii de agrement, etc.

- promovarea formelor alternative de turism.

Problema efectelor negative asupra factorilor de mediu cauzate de dezvoltarea economică necontrolată au fost puternic mediatizate, încercându-se găsirea unor soluții viabile care să ducă la minimizarea acestora. Întreaga omenire a devenit conștientă de faptul că riscul provocat de activitățile umane asupra mediului înconjurător este încă subapreciat și neglijat. Schimbarea modului de viață, a atitudinilor și a mentalităților ar putea reprezenta o rezolvare a acestei probleme. De fapt apariția, conceptului de dezvoltare durabilă, provine din această conștientizare a nevoii de schimbare a oamenilor, a modului lor de gândire și de raportare la celelalte elemente care compun ecosistemul general.

6.4. ÎNCADRAREA COMUNEI CIURILA ÎN STRUCURA DEZVOLTARE JUDEȚEANĂ

6.4.1. STRATEGIA DE DEZVOLTARE PROPUȘĂ LA NIVELUL JUDEȚULUI CLUJ

Strategia de dezvoltare durabilă pentru județul Cluj s-a elaborat pe baza unei analize științifice direcționate spre identificarea potențialului și a vocației de dezvoltare economico-socială locală. Pentru definirea strategiei s-a utilizat metodologia delimitării Unităților Teritoriale de Planificare (U.T.P.), (sau microregiuni de dezvoltare).

Strategia de dezvoltare durabilă elaborată la nivelul județului Cluj prezintă pentru fiecare Unitate Teritorială de Planificare motivația conformării teritorial - spațiale pe baza inter - relațiilor existente.

În cadrul strategiei de dezvoltare durabilă elaborată pentru județul Cluj comuna Ciurila este inclusă în U.T.P.-1. Unitatea Teritorială de Planificare U.T.P. -1 include localitățile din imediata vecinătate a municipiului Cluj Napoca. În arealul geografic al U.T.P.-1 sunt incluse unitățile administrativ - teritoriale municipiul Cluj Napoca și comunele: Așchileu, Baci, Borșa, Bonțida, Căianul, Căpuș mare, Chinteni, Ciurila, Cojogna, Cornești, Dăbâca, Feleacu, Florești, Gârbău, Gilău, Jucu, Palatca, Pânticeu, Sânpaul, Săvădisla, Sic, Suatu, Recea Cristur, Vultureni..

Pentru Unitatea Teritorială de Planificare U.T.P.-1 "Zona metropolitană Cluj Napoca" analiza elaborată la nivelul județului Cluj, privind strategiile de dezvoltare județene, a identificat sectoarele de activități prioritare pentru dezvoltarea comunelor ierarhizate astfel:

a). **Agricultura cu cele două sectoare vegetală și zootehnică** - prezintă pentru U.T.P. - 1 una dintre activitățile importante ale teritoriului rural, având funcțiunea de aprovizionare cu resurse alimentare populația urbană;

b). **Activități anexe și auxiliare de transport, activități ale agenților de turism, hoteluri și restaurante, turismul rural** - pentru promovare potențialului turistic existent în zonă, potențial turistic care pus în valoare atrage după sine și alte domenii de activitate din clasificarea C.A.E.N.;

c). **Delimitarea de zone rezidențiale** - în localitățile vecine municipiului Cluj Napoca cu rolul de a decomgestiona;

d). **Unele activități constructive** - necesare pentru realizarea infrastructurii și a dotărilor necesare unei dezvoltări durabile.

Analizei SWOT aplicată la definirea strategiei de dezvoltare durabilă a județului Cluj a pus în evidență pentru U.T.P.-1 posibilitățile de dezvoltare având la bază resursele existente în zonă, precum și oportunitățile de dezvoltare. Concluziile studiului sunt:

a). Existența unui potențial turistic posibil de valorificat, complectat de fondul forestier existent și un potențial hidrografic determinat de lacurile piscicole;

b). Un potențial ridicat pentru dezvoltarea sectorului vegetal și zootehnic cu asigurarea materiilor prime necesare industrializării laptelui, cărnii, legumelor, fructelor, plantelor medicinale și a produselor industriale care utilizează lâna și peile;

c). Existența perspectivei dezvoltării în zonă a unui Parc Industrial;

d). Un acces favorabil la promovarea forței de muncă corespunzător calificată, în zonă existând unități școlare și de învățământ corespunzătoare.

Pe de altă parte analiza SWOT a pus în evidență aspectele mai puțin favorabile care

frânează dezvoltarea durabilă . în această categorie sunt incluse pentru U.T.P.- 1 următoarele

- a). Îmbătrânirea populației rurale ;
- b). Lipsa resurselor pentru o existență decentă.

6.4.2. POTENȚIALUL COMUNEI CIURILA DE ÎNCADRARE ÎN STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI CLUJ

Arealul din administrarea comunei Ciurila , privit prin prisma dezvoltării durabile, se definește, în primul rând, prin potențialul economic al teritoriului (vegetal , zootehnic și silvic) și se completează prin oferta turistică a locului (pretabilă pentru promovarea unor forme de turism variabile și adaptate funcție de anotimp).

Valorificarea potențialului economic al teritoriului corelat cu valorificarea potențialului turistic, conduce la o simbioză favorabilă ambelor domenii, având rezultatul final în dezvoltarea durabilă a zonei.

Analiza diagnostic (analiza SWOT), elaborată pe domeniile valorificării potențialului economic al teritoriului (cu cele două domenii ale sale : producerea de materii prime și prelucrarea acestora) și a valorificării potențialului turistic, are menirea de a argumenta propunerile pentru strategiile de dezvoltare durabilă ale zonei în domeniile :

a). **Industria alimentară , industria plantelor medicinale și industria silvică** reprezintă activitățile principale pentru valorificarea potențialului economic al arealului administrat de comuna Ciurila și implicit constituie componenta fundamentală pentru dezvoltarea durabilă ;

b). **Industria turismului** , existentă și în prezent în zonă , prin valorificarea potențialului turistic al zonei și a poziției comunei de tranzit spre zona Munților Apuseni , se constituie o componentă complementară a dezvoltării durabile a teritoriului comunei Ciurila , fiind în același timp și un consumator al produselor realizate de industria alimentară locală ;

c). **Activități anexă și auxiliare de transport , activități ale agenților de turism , pensiuni turistice și de agrement , turism rural** sunt activități de promovare a potențialului turistic existent în zonă, potențial turistic care pus în valoare atrage după sine și alte domenii de activitate din clasificarea C.A.E.N.;

d). **Unele activități constructive** - necesare pentru realizarea infrastructurii și a dotărilor necesare unei dezvoltări durabile.

Analizei SWOT aplicată la definirea strategiei de dezvoltare durabilă a județului Cluj a pus în evidență pentru U.T.P.-1 posibilitățile de dezvoltare având la bază resursele existente în zonă , precum și oportunitățile de dezvoltare. Concluziile studiului sunt:

a). Existența unui potențial funciar al solului valoros, complectat de un fond forestier existent caracterizat prin specii de copaci de esență tare și un potențial hidro valorificate pentru dezvoltarea activităților piscicole;

b). Un potențial ridicat pentru dezvoltarea sectorului agricol (vegetal și zootehnic) cu asigurarea materiilor prime necesare industrializării cerealelor , legumelor ,laptelui, cărnii, a fructelor de pădure și ciupercilor și a industriei plantelor medicinale prin folosirea florei spontane ;

c). Existența perspectivei dezvoltării în zonă a unui Parc Industrial ;

d). Un acces favorabil la promovarea forței de muncă corespunzător calificată, în municipiul Cluj Napoca existând unități școlare și de învățământ corespunzătoare.

Pe de altă parte analiza SWOT a pus în evidență aspectele mai puțin favorabile care frânează dezvoltarea durabilă . în această categorie sunt incluse pentru U.T.P.- 1 următoarele:

a). Riscurile bio-geografice rezultate ca efect secundar a neutilizării terenurilor agricole;

b). Îmbătrânirea populației rurale ;

c). Decalajele existente în dezvoltarea durabilă între satele componente ale comunei.

6.5. OBIECTIVELE STRATEGICE PROPUSE

6,5,1, Obiectivul strategic nr. 1 – Racordarea eficientă a comunei Ciurila la sistemele teritoriale învecinate de același rang (comune) sau de rang superior (județ , regiune , țară) prin infrastructura conectată la marile culoare de transport

Dirjecțiile de dezvoltare ale acestui obiectiv o reprezintă :

- a). Infrastructura tehnică a căilor de transport rutiere ;
- b). Fluidizarea relațiilor de comunicare cu comunele învecinate ;
- c). Asigurarea unui acces fluidizat spre zona turistică a Munților Apuseni

6.5.2. Obiectivul strategic nr. 2 – Eficientizarea relațiilor om – mediu în contextul exploatarea ecologică , sustenabile a resurselor naturale , avînd direcțiile de promovare ale obiectivului strategic nr. 2 , de conservarea și protecția mediului prin diminuarea sau înlăturarea fenomenelor negative de impact , privitor la :

- a). Reducerea vulnerabilității teritoriului față de procesele hidrice și geomorfice;
- b). Îmbunătățirea parametrilor calitativi a aerului și apelor (de suprafață și subterane) ;
- c). Gestionarea deșeurilor ;
- d). Protecția și conservarea vegetației.

6.5.3. Obiectivul strategic nr. 3 – Protecția și valorificarea patrimoniului natural și construit , concretizat prin

- a), Protecția patrimoniului natural prin delimitarea și eventual extinderea zonelor protejate , reducerea presiunii antropice asupra peisajului , exploatarea resurselor naturale respectând principiile dezvoltării durabile ;
- b). Conservarea , protejarea și promovarea patrimoniului construit ;
- c). Promovarea monumentelor istorice.

6.5.4. Obiectivul strategic nr. 4 – Planificarea riguroasă a dezvoltării așezărilor în vederea optimizării funcțiilor și esteticii acestora urmărindu-se :

- a). Identificarea arealelor și axelor de dezvoltare prioritare ;
- b). Modificarea statutului unor așezări ;
- c). Specializarea funcțională și de habitat a localităților .

6.5.5. Obiectivul strategic nr. 5 – Dotarea teritoriului cu infrastructură tehnico – edilitară modernă la nivel urban referitor la :

- a). Gospodărirea apelor , inclusiv alimentarea cu apă potabilă și canalizare ;
- b). Rețele de energie electrică (dezvoltarea în zonă a sistemului energetic național la tensiunea de 20 kV , posturi de transformare 20 / 0,4 kV , dezvoltarea rețelei de joasă tensiune) ;
- c). Dezvoltarea sistemului de telecomunicații (telefonie , televiziune prin cablu , internet) ;
- d). Propunerea pentru introducerea rețelei de gaz metan în perimetrul comunei Ciurila.

6.5.6. Obiectivul strategic nr. 6 – Asigurarea unei resurse umane durabile prin asigurarea condițiilor pentru un trend optim al evoluției demografice corela cu creșterea gradului de instruire urmărindu-se următoarele priorități :

- a). Asigurarea condițiilor de existență pentru realizarea unui trend demografic pozitiv ;
- b). Stoparea emigrației și încurajarea remigrației cu efecte în plan economic , demografic și social ;
- c). Dezvoltarea structurii socio – profesionale aferente funcțiunilor cu potențial ridicat al valorificării resurselor locale ;
- d). Diminuarea populației ocupate în sectorul primar prin dezvoltarea ramurilor agro – alimentare competitive și reconversia profesională ;
- e). Încurajarea creșterii mobilității forței de muncă între sectoarele în declin și sectoarele în creștere.

6.5.7. Obiectivul strategic nr. 7 – Dezvoltarea durabilă avînd ca obiectiv valorificarea resurselor locale , dezvoltarea ramurilor economice în vederea asigurării cerințelor de consum , a îmbunătățirii nivelului de trai prin asigurarea veniturilor necesare existenței și de asigurare a fondurilor cerute de administrația locală pentru funcționare și dezvoltare.

Dircțiile de dezvoltare a obiectivului strategic nr.7 sunt :

- a). În domeniul agriculturii : creșterea competitivității exploatațiilor agricole , îmbunătățirea calitativă a resursei umane, diversificarea produselor oferite pieții avînd

valoarea manoperei incluse ridicată ;

b). În domeniul silviculturii : valorificarea superioară a potențialului forestier (lemn , fructe de pădure și ciuperci) în condițiile respectării cu strictețe a regulilor de conservare a pădurii ;

c). În domeniul turismului : valorificarea potențialului turistic existent în zonă , extinderea paletei de divertisment oferită turiștilor , dezvoltarea agroturismului ;

d). În domeniul comerțului și serviciilor : modernizarea unităților existente , diversificarea activităților și crearea de unități noi de comerț și servicii , asigurarea unui management de calitate și performant

6.5.8. Obiectivul strategic nr. 8 – Ridicarea calitativă a standardelor activităților din învățământ , ocrotirea sănătății și cultură în vederea îndeplinirii dezideratelor spirituale și de siguranță socială a populației locale prin :

a). Creșterea calității învățământului prin modernizare și diversificarea infrastructurii școlare ;

b): Ridicarea calitativă a actului medical prin îmbunătățirea infrastructurii de ocrotire a sănătății și dotarea cu personal calificat ;

c). Amplificarea funcțiunilor spirituale ale comunei prin antrenarea la activități culturale a tuturor intelectualilor existenți în perimetrul comunei.

6.5.9. Obiectivul strategic nr. 9 – Creșterea coeziunii teritoriale prin reducerea și eliminarea disparitățile economico – sociale dintre așezările comunei.

Direcțiile de materializare a obiectivului strategic nr. 9 se concretizează astfel :

a). Remodelarea spațiului rural al fiecărei localități componente ale comunei Ciurila ;

b). Afirmarea unei agriculturi ecologice ;

c). Gospodărirea fondului funciar și forestier în corelare cu protejarea peisajului, optimizarea factorilor de mediu și afirmarea turistică ;

d). Gestionarea riguroasă a terenurilor din intravilan conform principiului avantajului comparativ dar și a optimizării funcțiunilor și esteticii fiecărei localități ;

e). Extinderea terenurilor cu funcțiuni turistice destinate edificării infrastructurilor de profil dar și estetizării peisagistice reclamate de aceasta.

6.6. PROPUNERI PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila s-a elaborat pe baza analizei multicriteriale și propune soluții pentru valorificarea potențialului economic al arealului geografic aflat în administrație.

Arealul din administrarea comunei Ciurila , privit prin prisma dezvoltării durabile, se definește, în primul rând, prin potențialul economic (agricol și silvic) al aceluiași areal și se completează cu oferta turistică a locului (pretabilă pentru promovarea unor forme de turism variabile și adaptate funcție de anotimp).

Valorificarea potențialului economic corelat cu valorificarea potențialului turistic și de locuințe rezidențiale , conduce la o simbioză favorabilă , având rezultatul final în dezvoltarea durabilă a zonei.

Analiza diagnostic (analiza SWOT), elaborată pe domeniile valorificării potențialului economic (cu cele două componente ale sale: producerea de materii prime și prelucrarea acestora) și a potențialului turistic are menirea de a argumenta propunerile pentru strategiile de dezvoltare durabilă ale zonei.

6.6.1. POTENȚIALUL ECONOMIC AL AGRICULTURII

6.6.1.1. CONTEXTUL ISTORIC

Localitățile comunei Ciurila s-au dezvoltat în timp asigurându-și resurselor materiale necesare existenței prin practicarea agriculturii și a meșteșugurilor specifice pentru necesitățile gospodărești.

Din punctul de vedere administrativ arealul geografic al comunei Ciurila are în componență opt localități și anume : Ciurila (resedința de comună) , Filea de Jos , Filea de Sus , Padureni , Prunis , Saliștea , Salicea și Șutu .

Fondul funciar aparținător acestei comune se regăsește, în majoritatea suprafețelor, în proprietatea privată a gospodăriilor din localitățile componente și foarte delimitat ca și suprafață în proprietatea privată a Consiliilor Locale.

Componența terenurilor agricole este specifică localităților de deal, localități în care predomină terenurile agricole, pășunile și fânețele. Din punct de vedere agricol zona este propice pentru cutura vegetala și creșterea animalelor.

Comuna Ciurila a fost colectivizată în perioada dictaturii comuniste și, în timp, au existat dificultăți privind: asigurarea integrității proprietății și transmiterea acesteia la urmași, conservarea nealterată a activităților din gospodărie a obiceiurilor și datinilor locale.

Valorificarea fondului funciar agricol se realizează individual, prin efectuarea lucrărilor agricole de fiecare gospodărie pe terenurile ce le dețin în proprietate. În general lucrările agricole se efectuează utilizând utilaje tractate de animale și unelte manuale.

6.6.1.2. DIAGNOSTIC OPERAȚIONA

Cultivarea terenurilor agricole se realizează în sistem tradițional, utilizând cu precădere tracțiunea animală. Productivitățile realizate în agricultură sunt sub media pe județ în ceea ce privește cultura vegetală și producția animalieră. Acest aspect explică cultivarea într-un procent redus a suprafețelor agricole și existența în comună a unui șeptel cu un potențial genetic mai redus.

Situația economică a țării se resimte și la nivelul comunelor din perimetrul depresiunii Hășdate prin scăderea continuă a suprafețelor cultivate. Motivele se regăsesc pe de o parte în existența vecinătăți cu municipiul Cluj Napoca care asigură sursa de venituri pentru populație și pe de altă parte în imposibilitatea de a-și valorifica la prețuri acceptabile produsele agricole. Din aceste motive cultivarea terenurilor agricole, pentru comunitate, reprezintă numai interesul de a asigura necesarul de produse pentru gospodărie.

6.6.1.3. POTENȚIALUL ECONOMIC AL GOSPODĂRIILOR

În actualul context de dotare al gospodăriilor potențialul economic rezultat din sectorul agricol se regăsește în realizarea unui surplus la produsele agricole: cereale, legume, cartofi, carne, lapte, lână.

În zona Depresiunii Hășdate, structura fondului funciar și fertilitatea solului, elementele de tradiție și educaționale existente, conduc către orientarea producției agricole în direcția producției vegetale și a creșterii animalelor.

6.6.1.4. MEDIUL EXTERIOR SPECIFIC

a). Structura pieței

Pentru valorificarea produselor agricole în zonă există piața de desfacere piața în municipiile Cluj Napoca și Turda. Pe piața din Turda relația dintre cerere și ofertă, datorită existenței unei oferte mult mai mari decât cerere, conduce la reducerea nivelului prețului sub limita acceptabilă a raportului calitate – preț și deci este ocolită de locuitorii comunei Ciurila.

Una din soluțiile posibile pentru dezvoltarea agriculturii o reprezintă promovarea în zonă a activităților turistice, activitate care să devină o piață de desfacere pentru gospodăriile din zonă.

b). Tehnologia

Tehnologia utilizată la exploatarea terenurilor agricole este cea tradițională, în care tehnologia modernă se regăsește în foarte mică măsură. Acest lucru prezintă un avantaj privind calitatea produselor agricole și un dezavantaj privind nivelul producțiilor realizate și a productivității muncii.

c). Influența statului privind dezvoltarea sectorului agricol

Intervenția statului pentru dezvoltarea agriculturii se concretizează prin programele de dezvoltare din zona rurală, programe prin care persoanelor juridice li se asigură pe bază de proiecte fonduri nerambursabile pentru încurajarea creșterii producției agricole.

6.6.1.5. STRATEGII DE DEZVOLTARE

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agricol din Depresiunea Hășdate are scopul de a propune soluțiile de dezvoltare în corelare cu proprietatea asupra fondului funciar, tradițiile existente în zonă, caracteristicile geomorfologice ale terenurilor agricole.

Pentru a oferi un grad ridicat de credibilitate strategia pentru dezvoltarea sectorului agricol trebuie să se regăsească într-un sistem tipic pentru o structură complex integrată, în care produsul scos pe piață să asigure un optim în relația calitate - preț și să poată fi integrat într-o piață de desfacere sigură.

Strategia propusă pentru dezvoltarea sectorului agricol din perimetrul analizat are ca

direcții de dezvoltare următoarele :

a). Axarea activității pe dezvoltarea sectorului vegetal și zootehnic, soluție în care producția agricolă vegetală are și menirea de a asigura necesarul pentru consumul animalier și pentru consumul propriu al gospodăriei;

b). Constituirea la nivelul comunei a micii industrii pentru prelucrarea produselor din cereale , din carne, din lapte , din legume și din fructe, astfel încât pe piață să se desfășoare numai produse prelucrate;

c). Dezvoltarea agroturismului și a pensiunilor turistice care să asigure utilizarea produselor rezultate din prelucrarea produselor agricole locale.

6.6.2. POTENȚIALUL ECONOMIC AL FONDULUI FORESTIER

6.6.2.1. CONTEXTUL ISTORIC

Prin tradiție locuitorii comunei Ciurila utilizau materialul lemnos existent în pădurile de pe teritoriul comunei în special pentru asigurarea încălzirii locuințelor și în condiții speciale pentru construcții.

6.6.2.2. DIAGNOSTIC OPERAȚIONAL

În prezent se păstrează același mod de utilizare a masei lemnoase.

6.6.2.3. POTENȚIALUL ECONOMIC AL VALORIFICĂRII FONDULUI FORESTIER

Fondul forestier al Pădurii Făget este constituit din păduri de foioase (fag, gorun, stejar). În pădurile de foioase și zonele de tăietură se găsesc, în calitate de produse secundare, fructe de pădure (zmeură, afine, mure, fragi de pădure) și ciuperci.

Utilizarea fondului forestier numai în calitate de lemn de foc sau la nivelul unei prelucrări primare (scânduri și grinzi) respectiv a produselor secundare numai în calitate de materii prime și livrarea pe piață la acest nivel de prelucrare conduce la diminuarea valorică a potențialului economic silvic cu consecințe directe asupra veniturilor ce revin comunității (persoane fizice și administrații locale).

Exploatarea și valorificarea fondului forestier la un nivel superior de prelucrare și deci cu asigurarea unor venituri mult mai mari conduce la:

a). Dezvoltarea unei industrii de producere a unor piese de mobilier, a parchetelor și obiectelor artisanale utilizând speciile de foioase;

b). Dezvoltarea industriei de binale (uși și ferestre) și a industriei de producere a obiectelor gospodărești tradiționale care folosesc speciile de conifere;

c). Construirea micii industrii pentru prelucrarea fructelor de pădure sub formă de gem, dulceață, compot și pentru prelucrarea conservelor

6.6.2.4 MEDIUL EXTERIOR SPECIFIC

a). Struciura pieței

În prezent piața este favorabilă pentru preluarea materialului lemnos în stare de bușteni sau prelucrat sub formă de scânduri și grinzi. A ieși din această conjunctură de piață nefavorabilă valorificării superioare a materialului lemnos necesită un management performant și o prospectare de piață efectuată la nivel competent. Conjunctura pieței trebuie influențată în două direcții:

- Prima direcție de a oferi pe piață numai produse cu un grad ridicat de prelucrare;

- A doua direcție de a dezvolta în perimetrul comunei mica industrie specializată în prelucrarea superioară a lemnului.

b). Tehnologia

Utilajele utilizate pentru prelucrarea masei lemnoase sunt joagărele și circularele de diferite capacități și sisteme constructive. Aceste utilaje pot debita masa lemnoasă sub formă de scânduri sau grinzi. Lucrările de prelucrare superioară a lemnului necesită mașini – unelte specializate corelat cu calificarea corespunzătoare a personalului muncitor.

c). Influența statului privind dezvoltarea activităților meșteșugărești

Statul sprijină activitățile meșteșugărești prin :

- Punerea la dispoziția întreprinderilor mici (persoane juridice) de fonduri PHARE pentru dotarea tehnică a spațiului tehnologic;

- Organizarea de expoziții de promovare de produse;

- Organizarea de târguri specializate pe anumite domenii;

- Asigurarea de consultanță tehnică de specialitate prin Agențiile de Dezvoltare

Regională și prin Camerele de Comerț și Industrie.

6.6.2.5. STRATEGII DE DEZVOLTARE

Strategiile de dezvoltare privind valorificarea superioară a fondului forestier se canalizează pe următoarele direcții:

- a). Formarea personalului de specialitate pentru asigurarea managementului și a marketingului necesar cunoașterii produselor cu un grad ridicat de manoperă inclusă cerute pe piață și a organizării eficiente a activității de producție;
- b). Sprijinirea întreprinzătorilor particulari care doresc să desfășoare activități de producție pentru produse din material lemnos cu un grad ridicat de prelucrare;
- c). Diversificarea gamei de produse din lemn care necesită lucrări de sculptură, spre exemplu piese independente de mobilier.

6.6.3. POTENȚIALUL TURISTIC

6.6.3.1. CONTEXTUL ISTORIC

Arealul administrativ al comunei Ciurila a reprezentat, în timp, doar o preocupare științifică prin cercetarea siturilor arheologice și a monumentelor istorice. Atractivitatea turistică a cadrului natural a devenit o preocupare a investitorilor după anul 1990, dezvoltându-se, în această zonă obiective de interes pentru turiști.

Față de alte zone din țară cu un potențial turistic comparabil, cadrul natural și lacurile piscicole din perimetrul comunei Ciurila, sunt permiosibile la diversificarea ofertei turistice, a dotărilor, a echipării edilitare, a promovării.

6.6.3.2. DIAGNOSTIC OPERAȚIONAL

Elementele de atractivitate ale comunei Ciurila sunt date de:

- a). Potențialul turistic de natură morfologică caracterizat prin frumusețea peisajului, atractivitatea pădurilor de foioase, monumentele istorice și amenajarea gospodăriilor tradiționale;
- b). Componentele climatice, corelate cu caracteristicile morfologice locale au efecte benefice asupra organismului uman, favorizând aeroterapia (băile de aer);
- c). Factorii hidrogeografici, în care se impune în peisaj rețeaua de izvoare și lacurile piscicole.

Diversificarea peisajului, factorii climaterici și cei hidrogeografici, complecțati cu potențialul antropic autentic și valoros, sunt elemente de atractivitate turistică, care justifică dezvoltarea în zonă a turismului.

6.6.3.3 POTENȚIALUL ECONOMIC AL ACTIVITĂȚILOR TURISTICE

Fondul turistic al comunei Ciurila (natural și antropic), pus în valoare pentru a fi atractiv unor categorii largi de turiști și alegând acele oferte turistice care să permită desfășurarea activităților turistice pe întreaga durată a anului calendaristic, reprezintă un potențial economic real care conduce la dezvoltarea durabilă a așezărilor umane componente ale comunei.

Pentru localitățile din zonă, din punctul de vedere economic, valorificarea potențialului turistic reprezintă unul din elementele de dezvoltării durabile, turismul fiind activitatea economică care atrage dezvoltarea agriculturii și zootehniei și dezvoltarea micii industrii prelucrătoare a produselor finite cerute de industria turismului.

6.6.3.4. MEDIU EXTERIOR SPECIFIC

Industria turismului, fiind o activitate socială, funcționează într-o structură sistemică deschisă în care intră în relații de colaborare cu elemente exterioare sistemului. Relațiile de colaborare cu mediul exterior apar atât în direcția „ofertei turistice” (în primul rând prin promovarea produsului), cât și în direcția satisfacerii unei game largi a dorințelor turiștilor (aprovizionare, servicii, transport, etc).

În acest mediu exterior specific, pentru realizarea rentabilității activității este important a definii structura de piață căreia te adresezi și categoria de servicii oferite turiștilor.

a). Structura pieței

Valorificarea potențialului turistic al comunei Ciurila, printr-o valorificare și promovare profesionistă, se adresează unor categorii de turiști care depășesc limita județului Cluj, deci piața de desfacere a produsului se dorește a fi o piață zonală, diversificată pe categorii de turiști grupați pe vârste, preocupări intelectuale, înclinații sportive, etc.

Prin activitățile turistice promovate se dorește diversificarea ofertei turistice corelat cu anotimpul în care se desfășoară sejurul, corelat cu opțiunile turiștilor, astfel încât structura pieței să permită realizarea unei activități eficiente .

Adaptat la o structură de piață proiectată (dorită) oferta turistică diversifică, încă din faza de proiectare, elementele componente (structura de cazare, gama activităților turistice oferite, dotările tehnico - edilitare, activitățile pentru petrecerea timpului liber, etc.).

b). Tehnologii propuse

Pentru valorificarea potențialului turistic se propune realizarea într-o structură mixtă a ofertei (dotată cu vile și moteluri pentru tranzit), complectată cu pensiuni agro- turistice și case de vacanță.

O atenție deosebită se va da domeniului de divertisment , atât pentru activitățile de petrecere a timpului în parcuri de atracție amenajate pe tematici diversificate , cât și prin diversificarea modalităților de a parcurgere a trseelor turistice.

La nivelul U.T.R.-urilor destinate turismului se vor asigura dotările necesare (dotări tehnico-edilitare) care să asigure sejururi confortabile.

c). Influența statului privind dezvoltarea sectorului turistic

Sprijinul oferit de statul Român pentru promovarea valorificării potențialului turistic al comunei Ciurila se poate regăsi în următoarele forme :

a). Prin realizarea de parteneriate public privat (P.P.P.) între societățile comerciale ce sunt interesate și statul Român reprezentat prin Consiliile Locale ale comunei Ciurila și Consiliul Județean Cluj;

b). Prin sistemele de finanțare nerambursabile existente în anumite momente pe piață.

6.6.3.5. STRATEGII DE DEZVOLTARE A TURISMULUI

Existența unei activități turistice devine reală și durabilă numai în condițiile în care prin valorificarea potențialului turistic sunt asigurate veniturile necesare acoperirii cheltuielilor de funcționare și permit realizarea cel puțin a unui profit minim la limita de funcționare a activității, sau în parametrii solicitați de o susținere socială.

Dezideratul de existență conduce la definirea strategiilor de dezvoltare în direcțiile:

a) Diversificării atractivității turistice prin:

- Valorificarea complexă a potențialului turistic cu apel la complementaritatea turistică a teritoriilor din vecinătate;

- Diversificarea activităților recreative și de divertisment;

- Asigurarea condițiilor de atractivitate prin realizarea unui sistem de informare și accesibilitate eficient; realizarea unui nivel de confort decent complectat cu oferirea de activități complementare ofertei turistice;

b). Compartimentarea zonelor locuibile (moteluri , pensiuni agroturistice) pe patru funcționalități majore și anume :

- Funcționalități prioritate pentru turiștii care optează pentru sejururi de relaxare și odihnă;

- Funcționalități prioritare pentru programe turistice speciale: simpozioane, instruirii, cantonamente sportive, etc.;

- Funcționalități pentru turiștii de tranzit, sau cu preferința de a practica activități sportive;

- Funcționalități pentru turiștii care doresc să se distreze în condiții de lux.

Între cele patru categorii de funcțiuni se vor asigura relații de comunicare pentru accesibilitatea în zonele de recreere, activități sportive și de divertisment, pentru toate activitățile de sejur ale turiștilor.

6.6.4 SOLUȚII PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ

6.6.4.1. RACORDAREA COMUNEI CIURILA LA SISTEMUL TERITORIAL AL JUDEȚULUI CLUJ

Dezvoltarea durabilă a arealului din administrația comunei Ciurila este condiționat de relațiile de comunicare rutieră atât cu capitala de județ cât și cu sistemul de comunei învecinat . Sistemul de comunicare rutiere este prevăzut în “Obiectivul strategic nr.1” și se referă la modernizarea drumului județea DJ 107 R

și a drumurilor comunale pentru localitățile Filea de Jos , Filea de Sus , Șutu , Pădureni , Pruniș și Săliște.

6.6.4.2. SOLUȚII ECONOMICE PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ

Soluțiile propuse pentru valorificarea potențialului economic al comunei Ciurila sunt conținute **“Obiectivul strategic nr.7”**.

Soluțiile pentru dezvoltarea durabilă a comunei Ciurila își regăsește suportul în valorificarea potențialului economic al agriculturii a potențialului turistic al arealului geografic din administrare și a factorilor favorizanți de vecinătate cu municipiul Cluj Napoca. Promovarea în zonă a micii industrii cu profil alimentar corelat cu o ofertă turistică diversificată și cu servicii de calitate conduce, pentru fiecare dintre așezările comunei, la asigurarea unor oportunități privind dezvoltarea durabilă. Oportunitățile create de dezvoltarea a zonei se regăsesc prin:

a). Asigurarea în zonă de noi locuri de muncă calificate, care să asigure ocuparea forței de muncă disponibilă și să permită orientarea profesională a tinerilor;

b). Orientarea producției agricole și silvice, către acele produse, care prin prelucrare tehnologică superioară să asigure , prin valorificarea pe piața din Cluj Napoca , surse de venituri atât pentru populația locală cât și pentru administrația comunei;

c). Crearea de oportunități pentru dezvoltarea industriei artisanale și a producției de bunuri specifice pentru o oferta turistică, cu utilizarea resurselor de materii prime existente în zonă;

d). Realizarea micii industrii specializată în prelucrarea cerealelor , cărnii, legumelor, laptelui, fructelor de pădure, ciupercilor și a plantelor medicinale.

6.6.4.3. CONSERVAREA FACTORILOR DE MEDIU

Păstrarea nealterată a factorilor de mediu constituie tematica propusă prin **“Obiectivul strategic nr. 2”** și **“Obiectivul strategic nr. 3”**

Opțiunea pentru valorificarea potențialului turistic al comunei Ciurila contribuie la conservarea sistemului ambiental format din aer, apă și sol. Prin natura sa studiile pentru valorificarea potențialului turistic al unei zone analizează trebuințele, dorințele, interesele, aspirațiile, cu un scop bine definit de a realiza corelări între cadrul natural și spațiul geografic construit.

Acceptând că dezvoltarea durabilă eficientă prin acțiunea umană este posibilă numai cu condiția asigurării în viața de zi cu zi a unor relații de interdependență cu lucrurile, cu natura, cu alte ființe, relația om - natură constituie elementul prioritar privind dezvoltarea raporturilor de producție, dezvoltarea raporturilor sociale, dezvoltarea instituțională. Rezolvarea problemelor mediului înconjurător sunt în primul rând probleme de opțiune și decizie și doar în plan secundar probleme tehnice.

Prin promovarea valorificării turistice a comunei Ciurila în interesul comunităților locale s-a optat și decis pentru relația om-natură în condițiile de păstrare a echilibrului ecologic.

6.6.4.4. ASIGURAREA CONDIȚIILOR DE CONFORT AL LOCUIRII

Structurate tematic pe **“Obiectivul strategic nr.4”** , **“Obiectivul strategic nr. 5”**, **“Obiectivul strategic nr. 6”**, **“Obiectivul strategic nr.8”** și **“Obiectivul strategic nr. 9”** dezvoltarea durabilă a așezărilor umane din perimetrul comunei Ciurila includ inclusiv obiectivele pentru dezvoltare armonioasă a acestora și a asigurării condițiilor decente (la standard urban) de locuire corelat cu asigurarea unui standar acceptat a structurii de învățământ , de ocrotire a sănătății și activități culturale.

7. PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE

7.1.ETAPELE AMENAJĂRII ȘI DEZVOLTĂRII TERITORIULUI

Fenomenul dezvoltării conține, în structura sa, o serie de atribute cantitative și calitative a căror manifestare și maturizare reclamă timp. Factorul temporal devine astfel o condiție și un etalon, o unitate de măsură a dezvoltării însăși. Realizarea unor obiective într-o anumită secvență temporală, mai lungă sau mai scurtă, impune ritmul acesteia și, în final, atingerea dezideratelor propuse. De altfel, procesul dezvoltării este un mediu ideal pentru orice acțiune de organizare a timpului, etapizarea fiind una dintre formele pe care aceasta o îmbracă.

În funcție de nevoile strigente ale comunei analizate și de corelare a acestora cu factorii, interni și externi, implicați în dezvoltarea sa economică și socială, intervențiile și inițiativele strategiei pot fi grupate în următoarele etape:

a). **Etapa – I – de scurtă durată, până în anul 2023**, reprezintă perioada actuală, a acțiunilor directe și inițiativelor imediate, cu materializare și influență perceptibilă în peisajul comunal.

b). **Etapa – II – de durată medie, până în anul 2028**, se caracterizează prin continuarea firească a desfășurărilor a acțiunilor din prima etapă, la care se adaugă opțiuni noi de nivel superior.

c). **Etapa – III – de lungă durată, până în anul 2050**, are drept țintă atingerea nivelurilor de dezvoltare prezente actualmernte în țările fondatoare a Uniunii Europene, deziderat menit a înlătura într-o manieră semnificativă decalajele înregistrate în momentul de față.

7.2. PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE ÎN ETAPA –I-A.

Programele prioritare de finanțare pentru dezvoltarea durabilă a comunei Ciurila în etapa – I-, având suportul de dezvoltare în valorificarea potențialului economic și turistic al arealului din administrare, se derulează în trei direcții și anume:

a). Prima direcție pentru finanțarea prin Consiliul Local a lucrărilor din domeniile infrastructurii, dotări tehnico - edilitare, gospodărie comunală, dotări sociale;

b). A doua direcție pentru finanțarea investițiilor necesare valorificării potențialului turistic, dezvoltarea agriculturii și construirea micii industrii, având baza asigurată prin Parteneriate Public Privat (P.P.P.);

c). A treia direcție de finanțare o reprezintă eliminarea zonelor de risc la alunecări de teren și la inundații.

7.2.1. PROGRAME PRIORITARE FINANȚATE PRIN CONSILIUL JUDEȚEAN

În competența Consiliului Județean Cluj revine programul de finanțare pentru modernizarea și reabilitarea drumului județean DJ107L, prevăzut în **“Obiectivul strategic nr.1”**.

7.2.2. PROGRAME PRIORITARE FINANȚATE PRIN CONSILIUL LOCAL

7.2.2.1. ÎN DOMENIUL INFRASTRUCTURII

Programele prioritare de finanțare au ca destinație **“Obiectivul strategic nr. 1”** realizarea investițiilor de reparație și modernizare a următoarelor căi de comunicație:

a). Drumul comunal DC94 – făcând legătura între localitățile Filea de Jos și Filea de Sus și drumul județean DJ107L;

b). Drumul comunal DC 93 - făcând legătura între localitatea Șutu și drumul județean DJ107L;

c). Drumul comunal DC92 – făcând legătura între localitatea Pădureni și drumul județean Dj107L;

d). Drumul comunal DC91 – făcând legătura între localitățile Pruniș și Săliște și drumul județea DJ107L.

7.2.2.2. ÎN DOMENIU DOTĂRII TEHNICO - EDILITARE

Programele prioritare de finanțare incluse în **“Obiectivul strategic nr. 5”** au ca destinație realizarea investițiilor pentru asigurarea următoarelor utilități:

a). Finalizarea investiției privind alimentarea cu apă potabilă în sistem centralizat a tuturor

localităților componente ale comunei Ciurila;

b). Construirea rețelei de canalizare și a stațiilor de epurare pentru localitățile Ciurila , Filea de Jos , Filea de Sus și Sălicea ;

c). Rețele electrice aeriene de 20 kV , rețele electrice de 0,4 kV posturi de transformare 20 / 0,4 kV, necesare pentru asigurarea necesarului de energie electrică în localitățile Ciurila , Filea de Jos , Filea de Sus și Sălicea ;

d). Extinderea sistemului de telecomunicații prin cablu în localitățile Ciurila și Sălicea ;

e). Elaborarea documentațiilor pentru introducerea rețelei de gaz metan în perimetrul administrativ al comunei Ciurila.

7.2.2.3. OPTIMIZAREA ESTETICII AȘEZĂRILOR UMANE COMPONENTE ALE COMUNEI CIURILA

Prerogativele conținute în **“Obiectivul strategic nr. 4”** conduc la necesitatea de a realiza în prima etapă următoarele :

a). Configurarea la nivelul cerut de legislația în vigoare și precizate în **“Regulamentul Local de Urbanism”** a străzilor și aleilor din localitățile Ciurila și Sălicea ;

b). Respectarea funcțională și de habitat prevăzută prin **“Reactualizarea Planului Urbanistic General pentru comuna Ciurila județul Cluj”**.

7.2.2.4. ÎN DOMENIUL GOSPODĂRIEI COMUNALE

Programele de finanțare, incluse în **“Obiectivul strategic nr. 2”** includ următoarele obiective :

a). Îngrădirea cimitirelor în toate localitățile componente ale comunei Ciurila ;

b). Amenajarea platformelor pentru depozitarea provizorie a deșeurilor menajere , în toate satele aparținătoare de comuna Ciurila.

7.2.2.5. DOTĂRI SOCIALE

Programele de finanțare în domeniul social , **“Obiectiv strategic nr.8”** sunt necesare pentru realizarea investiției dispensar medical și farmacie în localitatea Sălicea.

7.2.2.6. CONSERVAREA ȘI PROTEJAREA MEDIULUI

Programul include **“Obiectivul strategic nr. 2”** și **“Obiectivul strategic nr. 3”** și se referă la următoarele activități :

a). Bornarea și delimitarea fizică în teren a siturilor arheologice ;

b). Executarea lucrărilor de conservare a monumentelor istorice ;

c). Promovarea prin pliante și panouri de direcționare a obiectivelor din **“Natura 2000”** , situri arheologice și monumente istorice.

7.2.2.7. REDUCEREA RISURILOR LA ALUNECĂRI DE TEREN ȘI INUNDAȚII

Constituie unul din scopurile principale ale **“Obiectivului strategic nr. 2”**. În **“Etapa – I –a”** a programului de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila se vor include lucrările prevăzute în studiul de specialitate **“Condiții geologice și hidrologice”** pentru zonele de intravilan ale localităților componente ale comunei Ciurila.

7.2.3. PROGRAME PRIORITARE FINANȚATE ÎN SISTEMUL DE PARTENERIAT PUBLIC PRIVAT (P.P.P.)

Programele de finanțare în sistem de Parteneriat Public Privat sunt fundamentate pe baza documentației Sudiile de specialitate **“Evoluția activităților economice”** și **“Potențialul turistic al comunei Ciurila”**.

Rolul Consiliului Local Ciurila în sistemele de Parteneriat Public Privat este de a asigura dialogul cu populația comunei în vederea constituirii de asociații agricole și de a concesiona temurile proprii din proprietate privată pentru realizarea obiectivelor prevăzute pentru dezvoltarea micii industrii.

7.2.3.1. DEZVOLTAREA AGRICULTURII

Programele de dezvoltare prioritare componente a **“Obiectivului strategic nr. 7”** și parțial a **“Obiectivului strategic nr. 9”** sunt:

a). Constituirea asociațiilor de fermieri (țărani);

b). Constituirea de ferme agricole profilate pe producția vegetală (cereale , sfeclă de zazăr , cartofi , legume , fructe) și producție zootehnică (carne , lapte , ouă , miere de albine , lână).

7.2.3.2. DEZVOLTAREA MICII INDUSTRII

Programele de finanțare pentru dezvoltarea în perimetrul comunei Ciurila a micii industrii , componentă a “**Obiectivului strategic nr. 7**”, se referă la următoarele ramuri industriale :

- a) Parcelarea terenurilor destinate amplasării “Parcului industrial”
- b). Realizarea la nivelul “Parcului industrial” a lucrărilor de infrastructură și dotări tehnico – edilitare necesare funcționării micii industrii din domeniu alimentar și silvic ;
- c). Înființarea în cadrul Primărie Ciurila a unui “**Centru de consultanță pe programe europene**” vizând informarea populației asupra accesării unor proiecte europene , fie a unor fonduri structurale.

7.2.3.3. VALORIFICAREA FONDULUI SILVIC

Constituind subiectul “**Obiectivului strategic nr. 7**” valorificarea economică a fondului silvic constă în :

- a). Valorificarea prin prelucrarea superioară a masei lemnoase din pădurile de pe teritoriul comunei Ciurila , în condițiile respectării regimului de tăiere și a condițiilor cerute de regenerarea pădurii ;
- b) Valorificarea la nivel de prelucrare sub formă de conserve , gemuri și dulceți , siropuri a fructelor de pădure și a ciupercilor.

7.2.3.4. VALORIFICAREA POTENȚIALULUI TURISTIC

Punerea în valoare a potențialului turistic , ce constituie “**Obiectul strategic nr. 7**” și valorificare acestuia în folosul comunității locale necesită următoarele programe de finanțare :

- a). Diversificarea ofertei turistice pe domeniile : turism recreativ , sportiv , cultural ;
- b). Realizarea de moteluri și pensiuni agro - turistice în zonele de atractivitate turistică ;
- c). Construirea de parcuri de distracție tematică ;
- d). Înființarea unui “**Centru de informare turistică**” în localitatea Sălicea.
- d). Promovarea prin pliante și indicatoare a punctelor de atracție turistică .

7.3. PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE ÎN ETAPA –II-A.

7.3.1. PROGRAME PRIORITARE FINANȚATE PRIN CONSILIUL LOCAL

7.3.1.1. ÎN DOMENIUL INFRASTRUCTURII

Programele prioritare de finanțare au ca destinație “**Obiectivul strategic nr. 1**” realizarea investițiilor de reparație și modernizare a căi de comunicație (străzi și alei) din interiorul localităților componente ale comunei Ciurila la standardele și cerințele menționate prin “Regulamentul Local de Urbanism”.

7.3.1.2. ÎN DOMENIU DOTĂRII TEHNICO - EDILITARE

Programele prioritare de finanțare incluse în “**Obiectivul strategic nr. 5**” au ca destinație realizarea investițiilor pentru asigurarea următoarelor utilități:

- a). Finalizarea investiției privind alimentarea cu apă potabilă în sistem centralizat a tuturor localităților componente ale comunei Ciurila;
- b). Construirea rețelei de canalizare și a stațiilor de epurare pentru localitățile Pădureni , Pruniș , Săliște și Șutu ;
- c). Rețele electrice aeriene de 20 kV , rețele electrice de 0,4 kV posturi de transformare 20 / 0,4 kV, necesare pentru asigurarea necesarului de energie electrică în localitățile Pădureni , Pruniș , Săliște și Șutu ;
- d). Extinderea sistemului de telecomunicații prin cablu în localitățile Filea de Jos , Filea de Sus, Pădureni , Pruniș , Săliște și Șutu ;
- e). Construirea rețelei de gaz metan în perimetrul administrativ al comunei Ciurila.

7.3.1.3. OPTIMIZAREA ESTETICII AȘEZĂRILOR UMANE COMPONENTE ALE COMUNEI CIURILA

Prerogativele conținute în “**Obiectivul strategic nr. 4**” conduc la necesitatea de a realiza în a doua etapă următoarele :

- a). Configurarea la nivelul cerut de legislația în vigoare și precizate în “Regulamentul Local de Urbanism” a străzilor și aleilor din localitățile Filea de Jos , Filea de Sus, Pădureni , Pruniș , Săliște și Șutu ;

b). Respectarea funcțională și de habitat prevăzută prin “Reactualizarea Planului Urbanistic General pentru comuna Ciurila județul Cluj”.

7.3.2.4. ÎN DOMENIUL GOSPODĂRIEI COMUNALE

Programele de finanțare, incluse în “**Obiectivul strategic nr. 2**” includ următoarele obiective :

b). Construirea unei capele în centru de comună localitatea Ciurila .

7.3.2.5. DOTĂRI SOCIALE

Programele de finanțare în domeniul social , “**Obiectiv strategic nr.8**” sunt necesare pentru realizarea construcțiilor pentru școlile în care funcționează numai ciclul primar din localitățile Filea de Jos, Pruniș și Sălicea.

Asigurarea managementului resurselor umane privind ocuparea populației locale în câmpul muncii și dobândirea de către salariați de experiență , de abilități , de cunoștințe profesionale în domeniile în care activează , prin :

- a). Oferirea de cursuri de reconversie profesională ;
- b). Organizarea unor burse a locurilor de muncă ;
- c). Intermediere dintre angajați și angajator;
- d). Creșterea calității educaționale prin specializarea continuă a cadrelor didactice și prin încurajarea elevilor pentru obținerea unor rezultate meritorii.

7.3.2.6. CONSERVAREA ȘI PROTEJAREA MEDIULUI

Programul include “**Obiectivul strategic nr. 2**” și “**Obiectivul strategic nr. 3**” și se referă la activitățile :

- a). În domeniul agriculturii promovarea în exclusivitate a culturilor ecologice , recomandându-se culturi de plante fără modificări genetice și utilizarea de îngrășăminte naturale ;
- b). Refacerea prin lucrări de îmbunătățiri funciare a pajiștilor ;
- c). Conservarea cadrului natural cu scopul de a promova o activitate turistică de calitate .

7.3.2.7. REDUCEREA RISURILOR LA ALUNECĂRI DE TEREN ȘI INUNDAȚII

Constituie unul din scopurile principale ale “**Obiectivului strategic nr. 2**”. În “Etapa – II –a” a programului de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila se vor include lucrările prevăzute în studiul de specialitate “Condiții geologice și hidrologice” pentru zonele din extravila ale localităților componente ale comunei Ciurila

7.3.3. PROGRAME PRIORITARE FINANȚATE ÎN SISTEMUL DE PARTENERIAT PUBLIC PRIVAT (P.P.P.)

Programele de finanțare în sistem de Parteneriat Public Privat sunt fundamentate pe baza documentației Sudiile de specialitate “Evoluția activităților economice” și “Potențialul turistic al comunei Ciurila”.

Rolul Consiliului Local Ciurila în sistemele de Parteneriat Public Privat este de a asigura dialogul cu populația comunei în vederea constituirii de asociații agricole și de a concesiona temurile proprii din proprietate privată pentru realizarea obiectivelor prevăzute pentru dezvoltarea micii industriei.

7.3.3.1. DEZVOLTAREA AGRICULTURII

Programele de dezvoltare prioritare componente a “**Obiectivului strategic nr. 7**” și parțial a “**Obiectivului strategic nr. 9**” sunt:

- a).Dezvoltarea potențialului economic și financiar al asociațiilor de fermieri ;
- b).Dotarea șeptelului de animale , în special specia de bovine , cu animale de rasă cu potențial ridicat de producție .

7.3.3.2. DEZVOLTAREA MICII INDUSTRII

Programele de finanțare pentru dezvoltarea în perimetrul comunei Ciurila a micii industriei , componentă a “**Obiectivului strategic nr. 7**”, se referă la următoarele ramuri industriale :

- a). Dezvoltarea industriei alimentare pentru domeniile de prelucrare : lapte , carne , legume , fructe de pădure , ciuperci, plante medicinale ;
- b). Dezvoltarea industriei de prelucrare a materialului lemnos cu realizarea de ateliere de profil în domeniile : imdustria mobilei , producția artizanală, prelucrarea rumegușului.

7.3.3.3. VALORIFICAREA FONDULUI SILVIC

Constituind subiectul “**Obiectivului strategic nr. 7**” valorificarea economică a fondului silvic constă în :

a). Valorificarea prin masei lemnoase din pădurile de pe teritoriul comunei Ciurila , în condițiile valorificării acesteia sub formă de mobilier ;

b). Valorificarea la nivel de prelucrare sub formă de conserve , gemuri și dulceți , siropuri a fructelor de pădure și a ciupercilor.

7.3.3.4. VALORIFICAREA POTENȚIALULUI TURISTIC

Punerea în valoare a potențialului turistic , ce constituie “**Obiectul strategic nr. 7**” și valorificare acestuia în folosul comunității locale prin extinderea ofertelor turistice astfel :

a). Turismul de transit în direcția atracțiilor turistice din Munții Apuseni ;

b). Organizarea de simpozioane tematice pe **diferite** structuri de activități ;

c). Realizarea unei baze sportive specializată pe diferite sporturi și organizarea de competiții ;

d). Elaborarea pentru industria turismului a unei politici de marketing bine pusă la punct.

7.4. PROGRAME PRIORITARE DE FINANȚARE ÎN ETAPA –III-A.

7.4.1. PROGRAME PRIORITARE FINANȚATE PRIN CONSILIUL LOCAL

7.4.1.1. ÎN DOMENIU DOTĂRII TEHNICO – EDILITARE

Programele prioritare de finanțare incluse în “**Obiectivul strategic nr. 5**” au ca destinație realizarea investițiilor pentru asigurarea următoarelor utilități:

a). Racordarea comunei Ciurila la rețeaua națională de gaz metan ;

b). Introducerea rețelei de gaz metan pe toate străzile localităților componente ale comunei Ciurila.

7.4.2. PROGRAME PRIORITARE FINANȚATE ÎN SISTEMUL DE PARTENERIAT PUBLIC PRIVAT (P.P.P.)

7.4.2.1. DEZVOLTAREA MICII INDUSTRII

Programele de finanțare pentru dezvoltarea în perimetrul comunei Ciurila a micii industrii , componentă a “**Obiectivului strategic nr. 7**”, se propune în “**Etapa – III –a**” înregistrarea , pentru unele produse alimentare tradiționale , de “**Marcă înregistrată**” și valorificarea acestor produse pe piața europeană.

Se consideră util realizarea unui “**Catalog anual al produselor fabricate în arealul comunei Ciurila**”

ÎNTOCMIT
Ing. OVIDIU CRIȘAN